B.1.b.61

Biblioteca Centrală Regională Hunedoara

Proletari din toate țările, uniți-vă!

VEAC NOU

Organ al Consiliului General A.R.L.U.S.

ANUL XI Nr. 1 | VINERI 7 IANUARIE 1955 | 4 PAGINI, 25 BANI

Pentru victoria păcii și securității în lume

Noul an 1955 a fost întîmpinat de popoarele întregii lumi cu noi nădejdi într-un viitor de pace, cu hotărîrea de a face din acest an un an al victoriilor pe calea micșorării încordării în relațiile internaționale, pe calea menținerii și consolidării păcii mondiale. Acestei puternice hotăriri a omenirii iubitoare de pace i-a dat glas tovarășul G. M. Malenkov, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., în răspunsurile acordate ziaristului american Charles Edward Shutt, conducătorul biroului din Washington al societății de televiziune și jurnale de actualități „Telenews".

Prin glasul șefului guvernului Uniunii Sovietice a răsunat o înflăcărată chemare la lupta pentru pace, adresată tuturor popoarelor, și au fost indicate căile pentru soluționarea pașnică a celor mai arzătoare probleme ale vieții politice internaționale.

In conștiința întregii omeniri iubitoare de pace au găsit un profund ecou cuvintele președintelui Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. prin care sînt reafirmate cu vigoare principiile politicii externe sovietice cu privire la asigurarea coexistenței pașnice — necesară și posibilă — între țări cu sisteme sociale diferite. Pentru menținerea păcii între U.R.S.S. și S.U.A., este necesar, în primul rînd, ca ambele părți să dorească sincer pacea și să năzuiască spre ea, ca ele să pornească în relațiile lor de la posibilitatea și necesitatea coexistenței pașnice între ele și să țină seama de interesele legitime reciproce. „In ceea ce o privește — arată tovarășul Malenkov — Uniunea Sovietică, călăuzindu-se după principiile menționate, este gata să facă și pe viitor tot ce depinde de ea, pentru a asigura relații pașnice, trainice și constante între U.R.S.S. și S.U.A., pentru a reglementa divergențele existente, avîndu-se în vedere ca aceeași dorință să fie manifestată și de Statele Unite ale Americii".

Conducătorul guvernului sovietic a indicat care sînt cauzele încordării existente în prezent în domeniul relațiilor dintre U.R.S.S. și S.U.A. Ele sînt legate în mod direct de linia politicii externe a Statelor Unite — linia refacerii armatei revanșarde vest-germane, a cursei înarmărilor și a creării de baze militare în jurul Uniunii Sovietice și al altor state iubitoare de pace, linia pregătirii unui nou război.

Conferința de la Geneva, care a dus la încetarea vărsării de sînge din Indochina, a dovedit că există depline posibilități pentru a obține reglementarea pașnică a oricărei probleme internaționale litigioase. Tocmai de aceea, oamenii iubitori de pace din Asia și din întreaga lume au primit cu bucurie declarația lui G. M. Malenkov cu privire la oportunitatea unor tratative diplomatice în vederea reglementării divergențelor existente în Extremul Orient.

O problemă care preocupă astăzi în mod deosebit popoarele lumii este aceea a interzicerii armei atomice. Președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. a arătat din nou care este poziția Uniunii Sovietice în această problemă. Este bine cunoscută lupta statului sovietic pentru interzicerea necondiționată a armei atomice, pentru înlăturarea ei completă din armamentul statelor și pentru stabilirea unui strict control internațional asupra îndeplinirii unui acord corespunzător.

Oamenii iubitori de pace din toate țările sprijină cu fermitate poziția Uniunii Sovietice; ei știu că marele stat socialist posedă arma atomică și cu hidrogen, că știința și tehnica sovietică au ajuns la un stadiu atît de înaintat încît niciun soi de „sperietoare" nu mai poate fi folosită de maniacii americani ai războiului pentru a intimida popoarele. Progresele realizate de Uniunea Sovietică în domeniul înzestrării cu arme de cea mai modernă perfecțiune sînt atît de mari, încît ele sînt recunoscute chiar și de unele ziare occidentale.

Opinia publică internațională acordă o însemnătate cu totul deosebită declarației șefului guvernului sovietic în care se arată că o conferință a șefilor celor patru puteri nu poate da rezultate dacă este pusă în fața faptului împlinit a unor sau altor hotărîri separate asupra problemelor care trebuie să fie examinate. Or, faptele arată că puterile occidentale fac totul pentru a exclude posibilitatea unor tratative între Apus și Răsărit, pentru a îndrepta lucrurile spre un nou război.

Această situație impune popoarelor întregii lumi întărirea vigilenței și combativității în lupta pentru zădărnicirea uneltirilor agresive. „Toate popoarele — a declarat G. M. Malenkov — trebuie să fie în prezent deosebit de vigilente față de uneltirile de tot felul ale cercurilor agresive. Nu există în prezent o sarcină mai importantă decît unirea eforturilor popoarelor din toate țările în interesul asigurării păcii și securității internaționale".

Declarațiile tovarășului G. M. Malenkov au avut un puternic răsunet în lumea întreagă. In toate țările ele au fost întîmpinate cu satisfacție de masele largi de oameni simpli, care văd în răspunsurile acordate de președintele Consiliului de Miniștri al Uniunii Sovietice o nouă și excepțională contribuție la cauza luptei pentru apărarea păcii.

La rîndul ei, presa democrată din Germania scoate în relief în special acea parte a răspunsurilor în care se vorbește despre necesitatea de a se pune capăt politicii agresive a cercurilor occidentale îndreptate spre reînvierea militarismului german și pregătirea unui nou război.

Este semnificativ că răspunsurile șefului guvernului sovietic au provocat derută în rîndurile acelor cercuri care-și dau seama că, de fiecare dată, reafirmarea politicii de pace a Uniunii Sovietice aduce după sine o nouă intensificare a luptei popoarelor pentru pace și securitate internațională, împotriva planurilor de provocare a unui nou război.

Străduindu-se să recurgă și de data aceasta la o manevră de înșelare a popoarelor, o serie de ziare și cercuri politice din țările capitaliste nu pot totuși să nu-și exprime îngrijorarea față de ecoul produs de declarațiile președintelui Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. în rîndul popoarelor lumii. Astfel, referindu-se la declarația lui G. M. Malenkov că tratativele diplomatice între statele interesate cu privire la reglementarea unei serii de probleme ale Extremului Orient trebuie salutată, un purtător de cuvînt al Ministerului Afacerilor Externe al Angliei a trebuit să recunoască că „conferința de la Geneva a fost utilă". Posibilitatea convocării unei conferințe pentru problemele Extremului Orient este recunoscută și de ziarul francez „Franc-Tireur", în timp ce „Combat" recunoscînd că răspunsurile președintelui Consiliului de Miniștri al Uniunii Sovietice ating „principiile fundamentale ale politicii externe sovietice", arată că „ele au fost studiate cu toată atenția de diplomații occidentali, care își pun cu oarecare neliniște întrebarea care va fi de acum înainte poziția U.R.S.S. în legătură cu măsurile Occidentului".

Statele iubitoare de pace au arătat care este răspunsul la această întrebare. Dacă acordurile de la Londra și Paris vor fi în cele din urmă ratificate, dacă noul wehrmacht va fi creat, prevederile cuprinse în Declarația conferinței de la Moscova vor fi traduse în viață. Forțele păcii sînt astăzi mai puternice ca oricînd! Este în afară de orice îndoială că forțele războiului vor primi o ripostă zdrobitoare, dacă vor încerca să tulbure din nou pacea lumii.

Strîns unit în cadrul marii familii frățești a popoarelor lagărului socialist, poporul nostru pășește cu încredere înainte pe drumul pe care și l-a ales, hotărît să-și facă patria mai înfloritoare, mai puternică, să contribuie din ce în ce mai activ la marea luptă pentru înfrîngerea uneltirilor războinice ale cercurilor agresive.

Pentru activiștii A.R.L.U.S., ca și pentru fiecare partizan al păcii din țara noastră, răspunsurile lui G. M. Malenkov constituie un nou și puternic imbold pentru intensificarea acțiunii de popularizare a politicii de pace a Uniunii Sovietice, pentru sporirea eforturilor întregului popor în lupta pentru înlăturarea primejdiei unui nou război.

De la Consiliul General A.R.L.U.S.

Marți, 4 ianuarie, a avut loc ședința Consiliului General A.R.L.U.S., la care au participat reprezentanți ai organizațiilor obștești, oameni de știință și cultură, oameni ai muncii, reprezentanți ai presei române și străine.

In prezidiul adunării au luat loc tovarășii: dr. Petru Groza, acad. prof. dr. C. I. Parhon, acad. Emil Petrovici, N. Teșa și E. N. Tihonov, reprezentantul permanent al V.O.K.S.-ului în R.P.R.

Ședința a fost prezidată de acad. prof. dr. C. I. Parhon, președintele A.R.L.U.S.-ului.

Consiliul General A.R.L.U.S. a analizat activitatea depusă de Asociație în cel de al 2-lea semestru al anului 1954 și a elaborat un plan de măsuri în vederea alegerii organelor de conducere și în vederea organizării celui de al 4-lea Congres al A.R.L.U.S.-ului.

★

In zilele de 5—6 ianuarie 1955 a avut loc la București consfătuirea cu președinții și membri ai birourilor regionale A.R.L.U.S.

Deschizînd consfătuirea, tov. I. Bogdan, vice-președinte al Consiliului General A.R.L.U.S., a arătat că în cadrul consfătuirii urmează a se analiza în spirit critic și autocritic munca A.R.L.U.S.-ului în anul 1954, și a se stabili planul de activitate pe anul în curs.

Participanții la consfătuire au ascultat expunerea tov. Eugen Rodan, secretar al Consiliului General A.R.L.U.S.: „U.R.S.S. în fruntea luptei popoarelor pentru asigurarea securității colective în Europa", precum și darea de seamă prezentată de tov. Nicolaie Teșa, secretar al Consiliului General A.R.L.U.S., cu privire la desfășurarea Lunii prieteniei româno-sovietice în anul 1954.

Pe marginea dării de seamă s-au purtat discuții, la care au luat parte un mare număr de tovarăși.

Tov. Dumitru Mihalache, membru al biroului Consiliului General A.R.L.U.S. a prezentat hotărîrea Consiliului General A.R.L.U.S. cu privire la alegerea organelor de conducere și organizarea celui de al IV-lea Congres A.R.L.U.S., iar tov. Sanda Ranghet, secretar al C.G. A.R.L.U.S., a expus instrucțiunile biroului C.G. A.R.L.U.S. în legătură cu alegerile și congresul.

In încheierea consfătuirii, a luat cuvîntul acad. prof. dr. C. I. Parhon, președintele A.R.L.U.S.-ului.

In primele zile

Luminile puternicelor proiectoare făceau să scînteieze întinderile înzăpezite ale Volgăi și dezvăluiau măreața priveliște a șantierului de la Kuibișev. Constructorii viitoarei hidrocentrale, intrînd în primul schimb din 1955, au hotărît să marcheze începutul noului an de muncă prin însemnate succese. Ei au turnat cu acest prilej primii 2040 m.c. de beton din acest an, depășind normele. In același timp, la cuptorul nr 4 al uzinei „Zaporojstal", oțelarii Nebilițin, Mincenko și Kaiota au dat trei șarje de oțel, în loc de două, cît prevede norma. In îndepărtatul Temir-Tau, oțelarul Nasreddinov s-a distins, dînd prima șarjă rapidă din 1955.

Toți oamenii sovietici au întîmpinat noul an cu noi proiecte îndrăznețe, idei creatoare și realizări în muncă. Ei sînt hotărîți să împlinească și să depășească sarcinile planului pe 1955, depășind astfel cel de al cincilea plan cincinal de dezvoltare a U.R.S.S. Cu și în anii trecuți, ei vor da deosebită atenție dezvoltării pe toate căile a industriei grele, construirii de noi întreprinderi carbon-fere, metalurgice, de petrol, de construcții de mașini etc. O mare însemnătate are construcția de noi centrale hidroelectrice. Sînt acum în construcție peste 40 astfel de întreprinderi cu o capacitate totală care va depăși de peste trei ori pe aceea a centralelor hidroelectrice în funcțiune la 1 ianuarie 1954. In 1955, vor intra în funcțiune hidrocentrala electrică de la Kuibișev, cea mai mare din lume, apoi puternicele hidrocentrale de la Gorki, Kahovka și altele.

De asemenea, noi întreprinderi de industrie ușoară și alimentară vor intra în funcțiune în diferite orașe sovietice.

Un nou pas important înainte va face în anul 1955 agricultura sovietică. Față de anul trecut, cînd au fost însămînțate și au dat recoltă 3,6 milioane hectare de pămînturi desțelenite, în primăvara acestui an vor fi semănate cel puțin 20 milioane de hectare de pămînturi altădată pustii.

Mare dezvoltare va lua în anul care a început construcția de locuințe, una din laturile importante ale ridicării bunăstării materiale a oamenilor sovietici. După ce în anii de după război s-au dat în folosință peste 200 milioane m.p. de suprafață locativă, în acest an ritmul construcției va spori și mai mult. Se va dezvolta simțitor construcția de case prefabricate cu elemente din beton armat. Numai uzina de prefabricate din Liuberețk va da în 1955 peste 120.000 m.c. de prefabricate din beton armat. In cîțiva ani, vor intra în funcțiune 402 uzine uriașe și 200 platforme de tip poligonal pentru construcția de elemente prefabricate din beton armat.

Din primele zile ale noului an, 1955, eroicii oameni sovietici au pornit înflăcărați la muncă pentru a realiza și depăși mărețele sarcini trasate de P.C.U.S. și guvernul sovietic, menite a spori forța Uniunii Sovietice, forța invincibilului lagăr al păcii și socialismului.

La Dubossari, pe Nistru

In pragul noului an, a început să dea curent centrala hidroelectrică de la Dubossari, în R.S.S. Moldovenească.

Hidrocentrala de la Dubossari este prima construcție de acest fel de pe fluviul Nistru. Lucrările pregătitoare au început în geroasele zile ale lunii ianuarie 1950. Mii de oameni din republică au sosit la Dubossari, dornici să participe la construcția hidrocentralei. Mult ajutor au dat constructorilor membrii colhozului „Drumul spre comunism", în zona căruia se află hidrocentrala.

De un neprețuit ajutor în lupta pentru învingerea greutăților le-au fost constructorilor puternicele utilaje tehnice de tipul cel mai modern cu care a fost înzestrat șantierul. Pentru scoaterea apei din gropile de fundație, ei au folosit pompe de adîncime și „filtre-ac". In perioada creșterii nivelului fluviului, ei au construit un stăvilar impermeabil în fața clădirii viitoarei hidrocentrale și, treptat, înlocuiau apa din gropi cu beton.

Au fost executate lucrări terasiere însumînd 3 milioane m.c. de pămînt. La construcția principală, au fost turnați 153.000 m.c. de beton. Centrala are un baraj de pămînt lung de 350 de metri. Normele prevedeau pentru instalarea unui generator 30 de zile. Montorii de aici au executat însă această lucrare în numai 16 zile.

Noua hidrocentrală are o serie de inovații tehnice caracteristice. Este întîia centrală de tip combinat în practica hidroconstructorilor sovietici: construcția ei servește nu numai la producerea de curent electric, ci și la pomparea apei pe ogoare.

Curentul electric produs de noua hidrocentrală va asigura energia necesară zecilor de întreprinderi din Kișinău și din alte orașe ale republicii. Tot de aici, vor primi energie noile întreprinderi de industrie ușoară și alimentară, care vor intra curînd în funcțiune.

Și agricultura va primi energie electrică de la Dubossari. Un număr de peste 150 colhozuri vor fi electrificate integral. De asemenea, mii de hectare de pămînt din raioanele învecinate vor fi irigate cu apă trimisă de la noua hidrocentrală.

Constructorii se străduiesc să dea curînd în exploatare al doilea agregat de electrogeneratoare, care acum se află în stadiu experimental. La 1 mai va da curent al treilea agregat, iar la 15 mai, al patrulea.

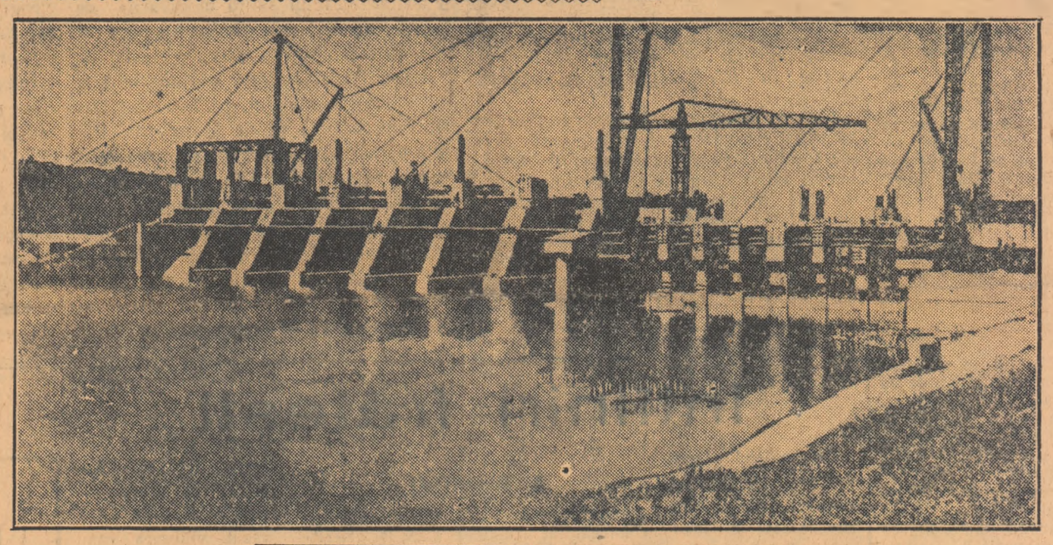

TINERII COLHOZNICI

Orice așezare omenească, fie oraș, fie sat își are istoria sa.

Colhozul fruntaș Tamarovski, de pildă, ale cărui case frumoase și trainice s-au îngrămădit pe malul pitorescului liman Beisujski din regiunea Cuban, are un trecut glorios.

Acum 30 de ani pe aceste meleaguri care aparțineau unui mare bogătaș, s-au statornicit cîteva familii de țărani săraci. Ei se luptau din greu cu sărăcia, cu lipsurile de tot felul. După cîtva timp, ca să scape de nevoi, au pus bazele unei gospodării colective sub conducerea lui Piotr Stepanovici Tamarovski, fost argat, participant la războiul civil. Toată averea gospodăriei erau pe vremea aceea un plug, două perechi de boi, doi cai.

Au trecut anii, ani de muncă încordată, de sprijin și ajutor neprecupețit acordat de Puterea Sovietică.

Mica gospodărie s-a transformat într-un colhoz bogat cu cîmpii întinse, cu grădini și livezi, cu prisacă, cu ferme de vite. Colhoznicii au case frumoase, școală, club.

Colhozul îl conduce Lidia Petrovna Tamarovskaia, fiica vestitului Piotr Tamarovski, întemeietorul acestui colhoz și președintele său timp de aproape 25 de ani. Lidia Petrovna, o femeie tînără, cu cozile așezate ca o cunună în jurul capului, a terminat Institutul agronomic și s-a întors să lucreze în satul natal. Anul trecut a fost aleasă președintă.

Bogată și frumoasă este viața colhoznicilor. Luminoase sînt zilele pe care le trăiește tineretul colhoznic.

...E seară. Pe aleile luminate puternic ale parcului trece un grup de tineri pe biciclete. Ei se îndreaptă spre club.

Difuzoarele transmit „Serenada" de Schubert. Melodia plină de frumusețe și puritate învăluie satul liniștit. Katea Proscurina o îngînă ușor. E melodia ei favorită. De curînd, și-a cumpărat placa de la magazinul colhozului și o ascultă la patefon foarte des.

Comsomolista Katea Proscurina este șefă de echipă și fruntașă în muncă. Ea a depășit cu mult norma. A fost premiată.

Colhozul Tamarovski a obținut în cursul anului 1954 o recoltă bogată de bumbac. Tineretul a muncit cu o deosebită rîvnă. Fruntașii au fost popularizați în ziare și la radio, iar portretele lor au fost expuse pe panoul de onoare.

Sala de cinematograf a clubului se umple repede. Intră fără întrerupere grupuri de tineri dornici să vadă noul film tehnicolor. Toți sînt îmbrăcați elegant. Așa vin întotdeauna la club, fie că e vorba de un film, un spectacol sau o reuniune tovărășească.

Contrar obiceiului, în seara aceasta frații Ivan și Vladimir Babenko, tractoriști și mecanizatori, nu rămîn la film. Au venit numai să invite cîțiva prieteni la petrecerea pe care o au în familie.

— Vor fi 50 de invitați — îi anunță Ivan. Ne vin și niște prieteni din alte sate.

In sală a intrat cu mersul ei ușor, de parcă ar pluti, Liuba Gluhovici, profesoara de balet din colhoz și conducătoarea cercului de dansuri populare. Observînd-o pe Svetlana, Liuba îi comunică:

— Astăzi, după cinematograf, repetăm „Moldoveneasca". Te rog să nu întîrzii.

La repetiție a venit să asiste și Alexandra Nikolaevna Xenofontova, în vîrstă de 105 ani.

— Inima mi se umple de bucurie cînd vă văd — le spune ea tinerilor. Fără să vreau mă gîndesc la zilele întunecate ale tinereții mele. Ce fericiți sînteți voi!

— Dar tu, Liusenka, despre ce vorbești acolo? întreabă ea pe Liusea Bondina.

— Despre muncă, bunicuțo. Despre munca noastră.

Vara, Liusea a fost trimisă de colhoz la Expoziția agricolă unională din Moscova. Acolo ea a cunoscut-o pe Guldjan Sarieva, vestita cultivatoare de bumbac din Turkmenia, Eroină a Muncii Socialiste.

— Mi-a plăcut mult — povestește Liusea — cum a vorbit Guldjan despre sacul nostru în care strîngem capsulele de bumbac. Iată, ne spunea ea, dimineața ieșim pe cîmp și începem să culegem în sac „aurul alb", capsulă după capsulă. Oare numai bumbac adunăm în sacul nostru? Nu, ci adevărate bogății din care se construiesc fabrici și uzine, cluburi, case frumoase.

După o scurtă tăcere, Liusea continuă:

— Și eu îmi dau mai bine seama acum ce lucruri minunate cuprinde sacul în care culeg bumbac. Acolo se află filme noi, un aparat de radio pentru clubul colhoznic, un automobil „Pobeda".

— Și o combină! completează rîzînd Svetlana. O combină pentru recoltat bumbac pe care a primit-o de curînd S.M.T.-ul nostru.

In aceeași seară, în alte săli ale clubului, tinerii colhoznici participă la cursurile agrozootehnice, la cercul dramatic, coral, la lecțiile de limba germană pe care le predă profesorul de la școala colhoznică.

La club, tinerii colhoznici audiază conferințe interesante pe care le țin profesorii și lectorii de la centrul raional. Biblioteca clubului, care numără peste 2.000 de volume, este întotdeauna plină de cititori.

Literatura clasică rusă și străină se bucură de un deosebit succes în rîndul tineretului colhoznic. El citește cu plăcere minunatele opere ale lui Gogol, Turghenev, Tolstoi, Balzac, Heine, Dickens.

Lumina evului nou

MIHAIL SADOVEANU

Cu cîteva zile înainte de a pleca din București ca să fiu față la al doilea Congres al scriitorilor Uniunii Sovietice, am participat la un colectiv de intelectuali care aveau a discuta asupra tipăririi operelor unui critic progresist de mare valoare, mort acum optsprezece ani. Numele lui e G. Ibrăileanu. Academia Republicii Populare Romîne l-a ales membru de onoare post-mortem.

Acest cugetător progresist, mai în vîrstă decît mine cu zece ani, mi-a fost prieten foarte apropiat și scump, în vremea începuturilor mele literare, înaintea primului război mondial, și mi-a rămas prietin și sfătuitor pînă la sfîrșitul său. Ibrăileanu avea o cunoaștere profundă a literaturii clasice ruse, în care găsea mari bucurii intelectuale; urmărea entuziast și de aproape literatura încă a sovietică ce răspundea ideaturilor sale de vechi socialist.

Intelectualitatea ieșană l-a pierdut prea curînd. Anii din urmă și i-a petrecut în grea suferință. In 1936, se afla într-un spital din București. Eu trăiam încă la Iași și-l cercetam rar. Dar prietinii bucureșteni, care îl prețuiau, îl vedeau destul de des. Unul din aceștia, profesorul Tudor Vianu, participant în sfatul de care pomenesc mai sus, ne-a povestit că îi ducea cărți și reviste pe care Ibrăileanu i le cerea necontenit, spre a se ține în curent, pînă în ultima clipă, cu progresele celui dintîi stat socialist.

Intr-o zi din vara anului 1936, prietinii l-au văzut de cea din urmă oară. Ibrăileanu știa că sfîrșitul i-i aproape, totuși era senin și cu sufletul împăcat, deoarece, în materialul ce-i fusese adus, găsea încă o serie de dovezi privitoare la Uniune, pe care el le aprecia definitive. „Plec, a zis el, cu încredințarea că istoria adevărată a omenirii începe de la Revoluția din Octombrie".

In ochii lui negri și adînci ardea o înflăcărare profetică. In glas, totuși, îi suna părerea de rău că se desparte de viziunea măreață care-i uimea.

Poziția lui Ibrăileanu față de realizările din Uniunea Sovietică o aveam mulți intelectuali din Romînia de ieri. Cînd a pornit războiul de invazie al hitleriștilor, avcam în noi siguranța victoriei oștilor sovietice asupra fascismului; altfel, în acele zile cu totul aspre pentru țara noastră, n-am fi putut dura. In 1944, Romînia a fost eliberată; în anul următor oștile sovietice se aflau la Berlin.

Incă din toamna lui 1944 s-a întemeiat la București, într-un elan tumultuos al tuturor puterilor progresiste ale țării, Asociația pentru legăturile de prietenie cu Uniunea Sovietică, astăzi cea mai puternică și mai numeroasă organizație culturală a R.P.R. Curînd zidul care ne despărțea de U.R.S.S. a căzut. Mă zdresam, într-o adunare de intelectuali și muncitori, în București, cu o vorbire care avea ca temă cuvintele Lumină de la Răsărit. Argumentul principal al conferinței mele îl întemeiam pe intrarea tuturor naționalităților din cuprinsul Uniunii Sovietice în lumina culturii socialiste, păstrîndu-și fiecare specificul său național. In acest eveniment extraordinar al lumii noua, în deșteptarea la o viață culturală proprie a unor popoare care, în vremea țarismului, nu cunoscuseră nici alfabetul, eu vedeam pentru poporul meu salvarea definitivă, ieșirea în civilizația nouă a lumii, după lung întuneric și suferințî crude.

Principiul acesta de justiție și umanitate era înscris în Constituția recentă a Uniunii Sovietice; la 1936, bătrînul meu prietin, cunoscînd-o, fusese izbit de fulgerul înțelegerii definitive.

De la 1945 pînă astăzi, am avut repetate prilejuri să cunosc Moscova și Uniunea. Timpul confirmă necontenit adevărurile pe care stă așezată Uniunea Sovietică și sporește conștiința puterii popoarelor, ducînd în spirala de progres a umanității și poporul R.P.R., împreună cu celelalte democrații populare.

Ciudat — desigur numai în aparență — e faptul că am luat cunoștință de ultimele cuvinte ale prietinului meu chiar în ajunul venirii mele la congres și că, la congres, am fost față la o manifestare măreață a scriitorilor tuturor neamurilor Uniunii Sovietice. Viziunea aceasta a avut-o bătrînul cugetător ieșan în ceasul trecerii lui la cele eterne. Inima mea plină de dragoste și regret față de el a înregistrat mai puternic manifestările din Sala Coloanelor.

Sînt fenomene care ne pătrund brusc și definitiv. Așa e conștiința umanității noua care se umflă și crește pe întreg globul pămîntesc într-un ritm impunător asemănător mareei oceanelor.

Această conștiință a umanității noua va aboli războiul, va învinge și va domestici puterile răului legate de instincte.

Cine va cuteza să se împotrivească? Ce sute de divizii mercenare? Ce gaze distrugătoare? Ce bombe cu bacterii? Ce combinații tenebroase imaginate de imperialiștii exploatatori spăimîntați?

Forța a cărei viziune a avut o bătrînul meu prietin în ora înțelegerii supreme nu poate fi înlăturată prin nimic. Forța aceasta incomensurabilă e în mers și în creștere în fiece clipă și în fiecare unitate-om a norodaelor pătrunse de lumina evului nou.

In orașul erou

Să răsfoiești istoria întregii omeniri și n-ai să afli încrîncenare mai cumplită de armate ca cea de la Stalingrad. 195 de zile și nopți au luminat incendiile malurile bătrînei Volga, cu rîuri de sînge au scăldat vitejii apărători ai orașului temeliile străvechi asezări, rase de pe fața pămîntului de necruțătoarea mașină fascistă. Zi și noapte lupta n-a încetat. La Stalingrad s-a hotărît destinul civilizației, viitorul omenirii.

Astăzi, pe locul ruinelor înnegrite ale războiului, se înalță un nou Stalingrad, mai frumos, mai strălucitor ca cel dinainte, simbol al păcii și al geniului creator al marelui popor sovietic. In același timp, Stalingradul este un teribil avertisment pentru toți acei cari ar încerca să urmeze drumul lipsit de glorie al agresorilor fasciști.

Minunat este Stalingradul de azi! Monumentala stradă a Păcii, Piața Victoriei, noua scară de granit, care-ți poartă pașii spre nemărginirea Volgăi, cele 116 școli noi și 5 institute de învățămînt superior, planetariul (a cărui fotografie o reproducem), cele 82 de biblioteci noi, sau casele cu multe etaje, care se înalță mîndre spre cer, — toate acestea dovedesc dorința de pace, țărîa de neînfrînt, încrederea neclintită în viitor a poporului sovietic.

600250

LITERATURĂ-ARTĂ-ȘTIINȚĂ

După Congres

VSEVOLOD IVANOV

Cel de al doilea Congres unional al scriitorilor sovietici a arătat foarte amănunțit și plastic poporului sovietic și tuturor oamenilor de pe pămînt care respectă progresul și civilizația, ce lucru bun au făcut artiștii noștri ai cuvîntului în răstimpul celor douăzeci de ani, care s-au scurs de la primul congres.

N-am să vorbesc despre scrisorile și telegramele cititorilor, despre cuvîntările delegaților ce-i reprezentau, ci am să vă dau doar un exemplu foarte mic. Scrisorile, telegramele, cuvîntările sînt o pădure bogată; eu am să vă arăt doar o frunzuliță mică. Dar după o frunză botanistul își reprezintă cu ușurință imaginea întregii plante. Să fim deci botaniști în artă!

Pe coridoarele clădirii în care s-a ținut congresul, organizațiile noastre comerciale au instalat numeroase standuri cu cărți. Erau cărți variate și se puteau cumpăra cu ușurință. Îți făcea plăcere să cumperi cărți și pentru faptul că vînzătorii — fiecare în felul său — nu numai că te respectau, asta era firesc, ci te și iubeau ca scriitor, ca artist. Și eu am cumpărat cărți. Odată, după ce am ales un pachet de cărți destul de voluminos, voiam să plec. Și iată că aud vocea vînzătorului:

— Tovarășe, ați uitat să cumpărați încă o carte minunată!

Mă uit și văd că mi-l întinde pe „Evghenii Oneghin" în ediție nouă, legată în scoarțe de culoare albastră-cenușie. Am multe din operele lui Pușkin, iar pe „Evghenii Oneghin" îl am în cîteva ediții. „Grozavă minunăție!" — mă gîndii eu. Luai totuși cartea, ca s-o văd. O deschisei și-l prinsei îndată pe vînzător. Era într-adevăr o ediție minunată. O hîrtie deosebit de bună, textul cules cu litere mari, clare și, mai cu seamă, însoțit de admirabile ilustrații: gravurile în lemn ale lui F. Konstantinov.

Poți cunoaște cartea pe de rost, dar ilustrațiile, bine înțeles, te ajută să găsești în ea ceva nou și neobișnuit. Așa și aici. L-am deschis pe Pușkin și m-am cufundat într-o mare de amintiri felurite, de gînduri și visuri de viitor, neînchipuit de plăcute. Sonecia ne chemă la ședință. Pe covoarele roșii păseau scriitorii și prietenii lor, coloanele sălii luceau în strălucirea lor mată, reflectînd lumina candelabrelor. Mergeam împreună cu toți și totodată alături de Pușkin.

Mergeam și nu-mi puteam smulge privirile de la carte. Am citit-o oare înainte, ori n-am citit-o? Ah, întotdeauna cînd îl recitești pe Pușkin ți se pare că nu l-ai citit încă. „Te iubesc" — poți spune de nenumărate ori și de fiecare dată o să ți se pară că o spui pentru prima oară.

Cînd oratorul a început să vorbească, am închis cartea la strofa 51 a primului capitol. Vă amintiți probabil de ea. Îngăduiți-mi totuși să v-o citez, pentru că tabloul pe care-l voi descrie îndată și care mi s-a zugrăvit înaintea ochilor cu o claritate uimitoare, ce aproape mă înmărmurea, se referă direct la această strofă, în primul rînd, iar în al doilea rînd te ajută să vezi tabloul pe care l-am văzut eu și pe care, poate, n-am să fiu în stare să vi-l zugrăvesc destul de complet și de convingător:

Veni-va libertatea oare?
E timpul!... Îi rostesc îndemn.
Cutreier mări și aștept soare.
Corăbiilor le fac semn
E în odăjdii valu-n zare...
Pe slobodele căi de mare
Cînd voi zbura spre ideal?
Să lase-odată tristul mal
Mult neprielnica stihie;
Și-n soarele amiezii, greu,
Sub africanul cer al meu,
S-oftez, cețoasa mea Rusie.
Unde-am iubit, am îndurat
Și inima mi-am îngropat.

Îl ascultam pe orator, înțelegeam tot ce spunea, și ba eram de acord cu el, ba îl contraziceam în gînd, dar, în același timp, cîntau în mine versurile lui Pușkin, — și vedeam marea, vapoarele, portul bulgăresc Burgas în care fusesem în urmă cu două luni. Îmi răsărea în minte mulțimea de pe stradă, ba o macara din port, ba expoziția de tablouri a pictorilor din Burgas, sau fațada hotelului și fereastra camerei mele cu numărul șaisprezece. „Oare dece îmi răsar în minte toate acestea?" — mă gîndeam cu sfială și bucurie.

Pușkin răsuna în mine din ce în ce mai puternic... Și-mi adusei aminte.

Plimbîndu-mă prin parcul din Burgas, aflat pe malul mării, mă așezai pe o bancă. În fața mea, la vreo zece pași, se înălța un monument mare al lui Pușkin! În jurul lui se revărsa purpuriul florilor de toamnă, iar mai încolo, peste grilaj, se vedeau clădirile serelor și se părea că prin ferestrele mate licăreau frunzele înguste și lungi de palmier. Pușkin aici, la 240 km de Bosfor? Și de ce oare oamenii din Republica Populară Bulgaria i-au așezat monumentul tocmai aici? Nu oare pentru că corabia lui Pușkin a mers pe mare, prin fața Burgasului, ca să ajungă „sub africanul cer al meu?..."

Poate că și pentru asta, dar mai curînd pentru că oamenii noii Bulgarii iubesc și stimează nespus de mult poporul sovietic, poporul rus, cultura rusă și sovietică, pentru că cultura sovietică a făcut ca geniul lui Pușkin, cu întreaga lui putere gigantică, să ajungă pînă la fiecare cititor al Uniunii Sovietice și pînă la fiecare cititor al planetei noastre, printre care și cititorul African, spre care drumul trece și prin fața Burgasului.

Îmi amintii și de povestirea unui cunoscut de la Asociația din Burgas a prieteniei bulgaro-sovietice. Eram la expoziție și mă mirau peisajele care înfățișau Burgasul troienit de zăpadă.

— E cu putință ca la Burgas să fie ierni cu atîta zăpadă?

— De nins, ninge, dar deobicei zăpada stă o zi, două, și doar ca un strat subțire. Iarna trecută a fost excepțională și prin zăpadă abundentă și prin ger. Închipuiți-vă că pînă și portul a înghețat, iar în stratul gros de ghiață au înghețat toate vasele din port. Erau aici și vase italienești și turcești...

— Erau oare și cu încărcătură din Africa?

— Poate. Știu că erau mulți „străini" și sufereau cu toții. Pe lîngă că au avut de suportat pagube de pe urma faptului că nu puteau pleca, pe vase era frig și era greu să transporți pe ghiață alimente și combustibil. Noi nu aveam spărgătoare de ghiață și de ce să ne trebuiască ele în Bulgaria? Într-un cuvînt, echipajele au început să bombăne...

— Și cu ce s-au sfîrșit toate astea? A început să bată un vînt cald, s-a spart ghiața și vasele au plecat înjurînd vremea?

— Ba de loc. Printre vasele prinse de ghiață se afla și un vas sovietic mic, cu mult mai mic decît vasele „străine". Străinii nu făceau decît să ofteze și să dea neputincioși din mîini, iar marinarii sovietici se gîndeau. Se gîndiră, se gîndiră, apoi punîndu-l sub presiune încep deodată să spargă ghiața cu corpul vaporului. Străinii, ca să-și justifice zăpăceala, spuneau după aceea că rușii au construit la prora vasului un fel de mecanism metalic care le ajută să sfărîme ghiața destul de groasă. Eu cred însă că toate astea sînt fleacăreli. Pur și simplu rușii au calculat că vaporul o să reziste și bineînțeles că și dibăcia lor și-a jucat rolul. Cum a fost, cum n-a fost, fapt e că vaporul rus a făcut drum din golf în largul mării.

Această întîmplare a fost înscrisă în analele portului Burgas, despre ea s-au scris articole în ziare și, fără îndoială, că va fi oglindită în vreun volum de istorie a zilelor noastre. Dar iată că pe aproape de acele evenimente s-a petrecut la Burgas un lucru mic, pe care probabil că istoria nu-l va oglindi, dar care, după sentimentele-i mari și adînci, se apropie de fapta eroică a echipajului vasului comercial sovietic.

De Anul Nou, ca și în toate zilele de sărbătoare, locuitorii din Burgas au depus coroane de flori la monumentul ostașilor sovietici. La această ceremonie au fost de față și elevii unui liceu din Burgas. După terminarea ceremoniei, la plecare, ei au început să discute despre ruși, și, bineînțeles, despre Pușkin pe care-l studiază și în traducere și în original. Și deodată cineva își aminti că lui Pușkin nu i-a depus nimeni o coroană!

Și atunci liceenii au cumpărat împreună flori artificiale (cele proaspete, la ger, în primul rînd nu rezistă multă vreme și în al doilea rînd cele artificiale li se păruseră mai frumoase). Mi se pare că în frunte cu orchestra școlii, — steagul școlii sînt însă sigur că era — au venit în parc și au depus în fața statuii o coroană cu o panglică îngustă dar viu colorată ce purta o inscripție foarte expresivă: „Lui A. S. Pușkin. — Felicitări de Anul Nou!" După aceea, un liceean care cunoștea bine poeziile lui Pușkin și, probabil, cu o dispoziție romantică, sau poate că era și poet, — a recitat versurile lui Pușkin, printre care și acelea pe care le-am citat mai sus.

Iată ce mi-am amintit, iată ce mi-a răsărit în minte în Sala Coloanelor!

Anul 1954 abia a trecut, și e greu ca, de la o distanță atît de scurtă, să poți vedea acel lucru uriaș și măreț pe care l-a înfăptuit în acest an poporul sovietic în domeniul culturii, al industriei grele și ușoare, al agriculturii. Am avut norocul, și cred că la sfîrșitul anului mulți au avut norocul, să simtă, măcar pentru cîteva clipe, cu tot sufletul, cu toată rațiunea, cu toată inima, măreția anului trecut, și deci, măreția vieții noastre, măreția anului ce a venit, măreția fiecărei zile în care creăm, fiecare în felul său.

La aceasta mi-au ajutat Pușkin, chipurile emoționate ale scriitorilor și oaspeților, care umpleau Sala Coloanelor, — oamenii muncii din uzine, de pe ogoare, oamenii culturii sovietice îndeobște. Pe dumneata, cititorule, poate că altceva te va ajuta să cuprinzi cu ochiul sufletului cele înfăptuite, — un alt poet sau o faptă eroică sau, în sfîrșit, o faptă de vitejie pe care ai săvîrșit-o dumneata însuți.

Dar știu că fiecare din noi, care a trecut prin acest an purtînd povara dulce, și uneori grea a muncii, a gîndurilor, a nopților nedormite, a simțămintelor înalte, recunoaște cu bucurie că anul n-a trecut în zadar: lupta victorioasă pentru pacea și fericirea oamenilor își va da roadele.

Tocmai de aici vine încrederea că anul 1955 va fi încă și mai plin de bucurii, și mai măreț, și mai minunat.

Noul statut al Uniunii scriitorilor sovietici

La cel de-al doilea Congres al scriitorilor sovietici a fost aprobat textul noului statut al Uniunii scriitorilor sovietici.

Statutul nou subliniază că literatura sovietică e chemată să dezvăluie, într-o formă artistică superioară, frumusețea și măreția ideilor comunismului, să lupte împotriva rămășițelor capitalismului în conștiința oamenilor, să întruchipeze în figurile eroilor toată varietatea muncii lor, a vieții lor sociale și personale, să arate cu îndrăzneală contradicțiile și conflictele existente în viață.

Spiritul în care e redactat noul statut scoate în relief faptul că scriitorul sovietic nu e un contemplator, ci un luptător pătimaș pentru nou: „Numai avînd foc în propriu-ți suflet, poți să aprinzi și sufletul altuia" — a spus la Congres scriitorul Leonid Leonov, în raportul său asupra noului statut. Statutul formulează sarcinile fundamentale ale literaturii sovietice: educarea cu pasiune revoluționară a sentimentului patriotic în oamenii sovietici; întărirea lagărului păcii, democrației și socialismului; afirmarea ideilor internaționalismului proletar și a solidarității frățești a celor ce muncesc.

O sarcină principală a membrilor Uniunii scriitorilor sovietici este participarea lor activă la lupta pentru pace, împotriva ideologiei vrăjmașe, împotriva manifestărilor urii naționale și ale urii de rasă.

Noul statut cheamă pe toți scriitorii sovietici să continue cele mai bune tradiții ale literaturii clasice ruse și ale literaturii popoarelor frățești din U.R.S.S., ca și ale literaturii mondiale, și, însușindu-și în chip creator marxism-leninismul, care le dă putința de a vedea adevărul autentic al vieții în toată plinătatea și complexitatea lui, să perfecționeze și să adîncească metoda realismului socialist.

În statut este inclusă și ideea că Uniunea scriitorilor trebuie să sprijine întrecerea creatoare între scriitori, să sprijine dezvoltarea multilaterală a formelor, stilurilor și genurilor literaturii sovietice, în directă dependență de însușirile individuale, de specificul talentului fiecărui scriitor. Statutul acordă o mare importanță discuțiilor libere pe teme de creație literară.

De asemenea, noul statut prevede stabilirea unor cît mai prielnice condiții de creație în sînul organizațiilor scriitoricești.

Fiecare membru al Uniunii scriitorilor sovietici este dator să corespundă, prin toată activitatea sa creatoare și obștească, înaltei sale misiuni de scriitor sovietic, adică de inginer al sufletelor omenești. Noul statut oglindește acest principiu în exigența primirii de noi membri în activul Uniunii. Aceștia trebuie să fie scriitori sau critici cunoscuți din presă prin activitatea lor literară permanentă și de sine stătătoare.

Un spectacol de neuitat

ZENAIDA PALLY
artistă emerită a R.P.R.
laureată a Premiului de Stat

În cursul anului trecut am avut fericirea să fiu invitată pentru a doua oară la Moscova. Nu pot descrie emoția ce m-a cuprins cînd am coborît din avion. Pășeam din nou pe pămîntul drag al Moscovei!

Veneam de data aceasta ca la o veche și scumpă prietenă. Totul îmi era familiar și apropiat.

Sînt atîtea lucruri de văzut, încît regreți fiecare minut care trece. Totul este, însă, atît de bine organizat încît chiar și într-un răstimp mai scurt ai putința să vezi multe.

Am dat o raită prin muzee, am văzut renumita galerie de pictură „Tretiakov", am revăzut clădirile minunate ale instituțiilor de cultură, artă, unde am și cîntat: Sala Coloanelor, sala conservatorului, sala Ceaikovski și altele. Ținta mea de căpetenie era, firește, teatrul și mai ales Opera. Iată deci și scopul acestor rînduri. Aș vrea să scriu despre unele spectacole care mi-au plăcut mai mult. Dar parcă e ușor de dat un asemenea răspuns? Ce să-ți placă mai mult din zecile de spectacole care ți se imprimă în amintire deopotrivă și pe toată viața? Poate numai alegînd preferințele pe care le dictează inima, din pricini subiective, m-aș putea opri la cel mai drag spectacol din toate spectacolele admirabile pe care le-am văzut.

Spunînd acestea, socot cu cale să mă opresc asupra operei „Boris Godunov" de Musorgski, care m-a impresionat în chip deosebit. În „Boris Godunov", această capodoperă expresivă a muzicii ruse, se îmbină în mod armonios atît elementul literar datorit marelui Pușkin cît și elementul muzical, care-și trage seva, vigoarea și frumusețea din melodiile populare ruse.

În libretul dramatic, Pușkin demască cu biciuitoarea lui satiră moravurile de la curtea țarilor, care, pentru a ajunge la tron, nu se dădeau în lături nici chiar de la crime. Boris Godunov a ajuns la tron asasinîndu-și cumnatul, pe Feodor. Dar crima nu întîrzie să fie descoperită. Părăsit de boieri — Boris se otrăvește. Aceasta este pe scurt tema care l-a inspirat pe Pușkin să scrie minunatul său poem dramatic, iar pe Musorgski — muzica la celebra operă de un dramatism atît de adînc, de vibrant. Opera „Boris Godunov" este caracterizată de patru elemente care intră în componența sa: folosirea cîntecului popular, rolul dramatic al corului, caracterul realist și sobru al recitativelor și originalitatea armoniilor.

Compozitorul folosește pentru rolul lui Boris vocea de bas, voce plină, generoasă, și trebuie să mărturisesc că pentru mine spectacolul în care l-am auzit în rolul lui Boris pe Mark Reizen a fost o adevărată sărbătoare. Acest mare cîntăreț și artist pare să fie născut pentru rolul lui Boris. Statura lui impunătoare, jocul de mare tragedian, glasul catifelat, cald, egal în toate registrele, te impresionează profund, dă un deosebit colorit și naturalețe spectacolului.

Cuvintele sînt insuficiente pentru a exprima adînca emoție pe care am trăit-o în seara spectacolului cu „Boris Godunov".

Am avut norocul în aceeași seară să-l ascult și pe Kozlovski, care m-a impresionat atît prin măiestria sa interpretativă, cît și prin glasul său de o înaltă valoare muzicală. Jocul lui Kozlovski, glasul său atingînd virtuozități de instrument m-a fermecat în așa măsură, realizarea rolului său a fost atît de veridică, încît la un moment dat am avut impresia că retrăiesc timpurile istorice în care se petrece acțiunea.

Ceilalți interpreți ai operei au secundat de asemenea cu măiestrie și pasiune rolurile principale, dînd spectacolului o notă de omogenitate care-i sporește valoarea, efectul.

O înaltă pregătire artistică, de perfectă omogenitate, a arătat și orchestra, ale cărei instrumente, sub bagheta dirijorului, dădeau naștere unei minunate și dulci armonii, și corul, care deși numeros și deci greu de dirijat, forma o singură voce. La acest spectacol s-a vădit din plin înalta tehnică sovietică de punere în scenă a spectacolelor: scenă turnantă, decor impresionant prin realizarea realistă, măiestria regizorală.

În încheiere, vreau să spun cîteva cuvinte și despre publicul sovietic, despre înaltul simț muzical și artistic al acestuia. Publicul sovietic intră la un astfel de spectacol cu profundă înfiorare. Respectul publicului sovietic pentru artă și exponenții ei este cu adevărat impresionant.

În această atmosferă înălțătoare am asistat la neuitatul spectacol al marelui Musorgski, „Boris Godunov".

STEPAN SCIPACIOV

Mărul

Rămas orfan de mic, am dus-o greu;
Nu prea mîncam pe placul poftei mele
Și, ca și alți copii de felul meu,
Ridichi tot rontăiam, nu acadele.

Țin însă minte-o zi, o zi ce-mi puse
În viață-un strop de aur luminos:
În acea zi bunica îmi aduse
Un rumân măr cu minunat miros.

În palmă l-am luat, înfiorat
De-o nemaipomenită bucurie,
Ca dintr-un cald tărîm îndepărtat,
Și care-acum se schimbă-n poezie.

Cu daru-acela-n mine s-a născut
Lumina-ntîiei bucurii depline!
Așa ți-aduci aminte de trecut...
Și vremile de azi le vezi mai bine.

În rominește de AL. PHILIPPIDE

KONSTANTIN SIMONOV

Prietenia

Prietenia, de-i adevărată,
Nu se-nvechește-n oameni niciodată.
De cer n-o să se-agațe, ci grămadă,
Ca un stejar, la vremea-i, va să cadă.

Furtuna n-o clintește, — ci-i deodată,
Prin moartea unuia din doi, curmată.

În rominește de PETRE SOLOMON

Întîlniri frățești

A. MINKOVSKI
maestru emerit al artei din U.R.S.S.,
conducătorul artistic al Capelei emerite de Stat de banduriști a R.S.S. Ucrainene

Cu prilejul Lunii Prieteniei Romîno-Sovietice, Capella emerită de Stat de banduriști a R.S.S. Ucrainene a vizitat țara vecină și prietenă, Romînia. Concertele pe care le-am dat în cîteva orașe rominești s-au transformat într-o adevărată demonstrație de prietenie fierbinte care leagă de veacuri popoarele noastre.

Primul spectacol al Capellei a avut loc la 11 octombrie 1954 în clădirea Teatrului de Operă și Balet din București. Programul a început cu cîntecul despre Partidul Comunist al Uniunii Sovietice de Vano Muradeli. Au urmat apoi alte cîntece. Astfel, s-a executat „Mare slăvită, Baikal sfînt", „Suspină Nipru", cîntecele rominești „Hai la vie" și „Cobzar bătrîn" și multe altele.

Tot la București am dat un concert la clubul feroviarilor de la Complexul „Grivița Roșie" și unul la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii". Oamenii muncii care lucrează în acest palat al cuvîntului tipărit ne-au întîmpinat cu multă căldură. Ei ne-au arătat mașinile și utilajul modern care le-a fost trimis frățește din Uniunea Sovietică.

Departe, în creierul munților Carpați, acolo unde rîul Bicaz se varsă în Bistrița vijelioasă și unde pînă nu de mult rătăceau fiare sălbatice, se înalță un nou oraș — Bicazul, orașul constructorilor celei mai mari centrale hidroelectrice a Romîniei, purtînd numele lui Lenin. Am plecat pe șantier direct de la gară. Am văzut viitoarea construcție, noua fabrică de beton, tunelul prin care va trece apa din lacul de acumulare în turbine, am văzut de asemenea cu cît entuziasm muncesc constructorii.

— Exemplul dat de Patria voastră ne inspiră și ne slujește drept pildă măreață — ne-a spus șeful șantierului. Astăzi ne dăm seama și mai bine cît de luminos ne e viitorul.

Constructorii hidrocentralei „V. I. Lenin" au aplaudat cu căldură spectacolele Capellei noastre.

Emoționante au fost întîlnirile noastre cu copiii și pionierii romîni. La Galați, la sfîrșitul unui concert, o fetiță de vreo șase ani s-a urcat pe scenă și a rostit tare, cu glasul ei de copil, cîteva cuvinte în rusește. Am simțit cu acest prilej odată mai mult, forța dătătoare de viață a prieteniei romîno-sovietice, care trece dintr-o generație în alta.

Multă vreme va stărui în amintirea noastră și o altă întîmplare. La Constanța, în port, ne-a întîmpinat un grup de oameni care a improvizat un program de cîntece și dansuri în cinstea noastră. Ei au cîntat despre prietenia dintre popoarele noastre, despre dragostea lor față de Uniunea Sovietică și Partidul ei Comunist care luminează tuturor oamenilor drumul spre fericire.

Cît de emoționantă a fost întîlnirea noastră cu țăranii satului Răcăciuni! Ei ne-au adus pe scenă coșuri uriașe încărcate cu struguri și mere. Fructele au fost adunate din tot satul, pentrucă fiecare familie a vrut să ia parte la acest dar colectiv.

Vreau să mai vorbesc despre unul din cele mai populare dansuri rominești, „Periniță". Aproape în fiecare oraș al Romîniei am fost întîmpinați și petrecuți în sunetele acestui dans popular de masă. El a devenit internațional în timpul celui de al patrulea Festival Mondial al Tineretului de la București. Atunci, în piețe și pe străzi, în parcuri și în palatele de cultură ale capitalei Romîniei, l-au dansat tineri și tinere de pe malul Nilului și al Gangelui, de pe malul Volgăi și al Senei. La baza acestui dans antrenant se află parcă ideea prieteniei și a frăției între popoare.

Cînd locuitorii orașelor prin care treceam ne prindeau și pe noi în hora „Periniței", în inimile noastre răsunau cuvintele minunatului cîntec sovietic: „Patria mea iubită, pretutindeni ai prieteni".

Am dat concerte pentru oamenii muncii din multe sate și orașe ale Romîniei, de la piscurile împădurite ale Carpaților pînă la țărmurile Mării Negre, de la granițele Ungariei pînă la gurile Dunării albastre. Pe aceste plaiuri frumoase ne-a întîmpinat un popor liber, care își făurește o viață nouă, fericită. Cu o deplină încredere în viitorul său luminos, poporul romîn construiește socialismul.

CARNET CULTURAL

Noi reviste literare

În anul 1955 vor apare în Uniunea Sovietică o seamă de reviste literare noi. „Iunosti" se va adresa tineretului și va apare lunar, începînd din aprilie, într-un tiraj, pentru început, de o sută de mii de exemplare. Revista, al cărei redactor-șef este scriitorul Valentin Kataev, își propune ca în cele 160 de pagini, să prezinte materiale interesante legate de viața și preocupările tinerilor ei cititori.

La Leningrad își va începe apariția „Neva", revistă literar-artistică și social politică. Revista va apare lunar, într-un tiraj de 50.000 de exemplare și va publica romane, nuvele, schițe, reportaje, precum și articole din domeniul artei cinematografice, teatrale, al picturii, sculpturii și muzicii. În primul număr, care va apare în ianuarie 1955, un loc deosebit îl vor ocupa operele poeților bieloruși, în vederea decadei literaturii și artei bieloruse.

În locul revistei „Internationalnaia literatura" care apărea în Uniunea Sovietică înainte de război se va edita în cursul anului 1955 o revistă literară analogă, „Inostrannaia literatura". (Literatura străină). În revistă se vor publica cele mai de seamă lucrări în proză și versuri ale autorilor progresiști de peste hotare. Revista va fi lunară, cu un tiraj de 40.000 de exemplare, și va sluji cauzei întăririi legăturilor de prietenie între scriitorii sovietici și cei străini.

Almanahul „Drujba narodov" va deveni în cursul anului 1955 o revistă lunară, mărindu-și tirajul pînă la 50.000 de exemplare; noua revistă va publica romane, își va reorganiza și lărgi rubrica de critică și bibliografie, va completa rubrica publicistică. Almanahul va avea o rubrică nouă care va da informații cu privire la noutățile literare din toate republicile Uniunii Sovietice.

Lucrări de teorie a literaturii

În cursul anului care a trecut, numărul cărților editate de Institutul de literatură universală „A. M. Gorki" a crescut cu mult față de anii precedenți. Printre operele de critică literară publicate, se află o culegere despre creația lui Lev Tolstoi, primul volum din lucrarea lui N. Gusev „L. N. Tolstoi", studiul despre „Creația lui Fonvizin" de K. Pigarev, „Poemul lui Nekrasov «Cui îi e bine în Rusia»" de I. Tverdohlebov, „Lecturi gorkiene din 1949—1952", ș.a. Pe lîngă aceste lucrări, Institutul va publica monografia lui M. Hrapcenko, despre creația lui Gogol, a lui V. Neciaev despre Belinski (volumul II), a lui A. Teitlin despre creația lui Rileev, culegerea „Scriitori din țările de democrație populară" și cartea lui S. Andreev „Lermontov — Problemele vieții și creației lui".

În preajma celui de al II-lea Congres al scriitorilor sovietici au fost pregătite alte cîteva lucrări. Împreună cu Uniunea Scriitorilor Sovietici din U.R.S.S., Institutul are în curs de publicare culegerea „Problemele dramaturgiei sovietice". Nu de mult a apărut un „Studiu asupra istoriei literaturii sovietice ucrainene", urmînd să se mai editeze studii asupra istoriei literaturii sovietice beloruse și istoriei literaturii sovietice ruse (în prima ediție). Un mare interes pentru cititori prezintă publicarea unor texte noi ale lui Gorki în vol. IV din „Arhiva lui A. M. Gorki", în „Lecturile gorkiene din anii 1949—1952", precum și ultimele trei volume din ediția de „Opere" ale lui A. M. Gorki, care conțin aproape 1.200 scrisori.

Institutul a început de asemenea să editeze o culegere în 30 volume a operelor lui A. Herțen și o culegere în 12 volume a operelor lui V. Maiakovski.

În curs de pregătire se află ediția a II-a din „Studiu asupra istorjei literaturii sovietice ruse", „Studiu asupra istoriei literaturii sovietice lituaniene", volume din istoria literaturii grecești, engleze și franceze precum și alte lucrări de teorie a literaturii.

Vor apare în 1955

● Editura sovietică „Goslitizdat" are un plan deosebit de bogat pentru anul 1955. Cărți clasice și noi, în tiraje uriașe, vor umple rafturile librăriilor și bibliotecilor.

Se va încheia editarea culegerilor complete de opere ale lui Korolenko, Mamin Sibireak, Turghenev, Balzac, Dreiser, Jack London. Se vor publica opere alese din Jules Verne, Romain Rolland, Victor Hugo.

Vor apare apoi ediții complete ale operelor lui Maiakovski (12 vol.), M. Solohov (7 vol.), M. Prișvin (6 vol.), Irasek (5 vol.), Boleslav Prus (5 vol.), Fr. Schiller (8 vol.), N. Ostrovski (3 vol.).

Volume de culegeri alese vor mai apare și din operele clasicilor ruși Aksakov, Kuprin, Batiușkov, Rileev, Tiutcev, Blok, Ogarev, Garșin, Leskov, L. Tolstoi, Saltîkov-Șcedrin, Dostoevski ș.a.

Din opera poetică a lui Serghei Esenin va apare o culegere în două volume.

Din literatura străină se vor publica, în cursul acestui an, poveștile lui H. C. Andersen, „Decameronul" lui Boccaccio, „Consuello" de George Sand, „Casa rece" de Charles Dickens, „Peripețiile bravului soldat Svejk" de Iaroslav Hasek etc.

● Editura de artă „Iskusstvo" va tipări în 1955 culegeri din scrierile marilor actori și regizori ruși și sovietici M. Ermolova, K. S. Stanislavski S. Eisenstein, V. Pudovkin. De asemenea, va apare o culegere de studii și articole despre cunoscutul actor, regizor și dramaturg Charlie Chaplin.

Se vor publica monografii de pictori însoțite de reproduceri.

Filme noi

„Copiii partizanului"

Pe ecranele cinematografelor noastre rulează un nou film artistic sovietic, „Copiii partizanului".

Realizat de studioul Belorusfilm în cursul anului trecut, după un scenariu al lui G. Koltunov, în regia lui L. Golub și N. Figurovski, filmul prezintă spectatorului o temă de actualitate: lupta împotriva spionilor și diversioniștilor, care prin uneltirile lor încearcă să tulbure liniștea și fericirea poporului. Eroii filmului sînt copii, pionieri bieloruși, care, plini de dragoste pentru marea lor patrie, luptă cu curaj pentru zădărnicirea planurilor agresive ale imperialiștilor.

„Copiii partizanului" povestește întîmplarea lui Mihas și Olesea, copiii unui partizan căzut în lupta împotriva fascismului, care reușesc datorită vigilenței, curajului și înaltului lor patriotism, să dejoace planurile criminale ale unor spioni și trădători de patrie, ce urmăreau să împiedice descoperirea unor zăcăminte de petrol dintr-o pădure.

În fotografie: **O scenă din film**

O etapă importantă în învățămîntul popular de limba rusă

In curînd vor începe seminariile recapitulative la cursurile populare de limba rusă. Seminariile se vor desfășura între 15 ianuarie — 15 februarie la sate, iar la orașe, între 1—28 februarie.

Ca în fiecare an, acest eveniment este așteptat cu deosebit interes de către miile de oameni ai muncii, elevi ai cursurilor populare.

Seminariile recapitulative constituie o etapă importantă în activitatea cursurilor. Ele sînt un prilej de verificare a cunoștințelor însușite de către elevi în prima parte a anului de învățămînt, oglindind în același timp, roadele muncii desfășurate de către profesorii și îndrumătorii cursurilor.

Anul acesta, se vor prezenta la seminariile recapitulative și cei peste 5700 de elevi care frecventează cursurile pentru avansați. Ei vor da lucrări scrise, constînd din scurte compuneri în limba rusă, legate de activitatea lor profesională și vor citi texte din diferite lucrări sovietice, pe marginea cărora vor purta conversații cu profesorii. Pentru prima oară, vor lua parte la seminariile recapitulative și elevii care audiază lecțiile de limba rusă transmise la radio.

Buna desfășurare a seminariilor recapitulative depinde în mare măsură de răspunderea cu care privesc de la început această problemă organizatorii cursurilor populare. Comitetelor regionale și raionale A.R.L.U.S., precum și comisiilor de îndrumare a învățămîntului popular de limba rusă le revine datoria de cinste de a asigura condițiile necesare organizării seminariilor recapitulative. Dacă numeroase cursuri, printre care cursurile de la Ministerul C.F.R., din Capitală, Fabrica de tananți din Pitești, de la gospodăria agricolă colectivă din Brabova, raionul Craiova, de la I.M.D.-Brăila ș. a. au avut o activitate rodnică, ceea ce constituie o premiză a succesului seminariilor recapitulative, mai sînt o seamă de cursuri, care se mai află la primele lecții.

În această perioadă organizațiile noastre își vor îndrepta, în primul rînd, atenția asupra cursurilor rămase în urmă. Profesorii care predau la aceste cursuri vor fi îndrumați să organizeze lecții suplimentare, astfel ca pînă la data prevăzută pentru organizarea seminariilor, să poată parcurge întreaga materie indicată.

Este indicat ca în această perioadă de pregătire a seminariilor, cercurile A.R.L.U.S. de la orașe și sate să popularizeze pe elevii fruntași la învățătură prin gazetele de perete și stațiile de radioamplificare, organizînd și convorbiri între elevii diferitelor cicluri, în scopul extinderii celor mai bune metode de studiu, folosite de către elevii fruntași.

In multe regiuni și raioane s-au întrunit în aceste zile membrii comisiilor de îndrumare a învățămîntului limbii ruse, stabilind împreună cu organizațiile A.R.L.U.S. măsurile ce vor trebui întreprinse în această perioadă. Cu prilejul unei asemenea ședințe, ce a avut loc la comitetul raional A.R.L.U.S. Craiova, a fost elaborat un bun plan de acțiune pentru organizarea seminariilor recapitulative. Au fost prevăzute în acest plan sarcinile ce revin fiecărui membru al comisiei, precum și membrilor activului obștesc, care se vor deplasa în diferite sectoare ale raionului, în scopul îndrumării cursurilor.

O deosebită însemnătate prezintă în această campanie de pregătire a seminariilor recapitulative, antrenarea unui larg activ obștesc în jurul comitetelor regionale și raionale. Este bine să fie reactivizate colectivele de îndrumare a cursurilor, alcătuite din membri ai activelor obștești, care au ajutat comitetelor regionale și raionale în perioada deschiderii anului de învățămînt popular de limba rusă.

Experiența anilor trecuți arată cît de necesară este pregătirea temeinică a seminariilor recapitulative. Învățînd din această experiență, comitetele regionale, raionale și cercurile A.R.L.U.S. au datoria să ia toate măsurile care să asigure buna desfășurare a seminariilor recapitulative.

Pentru îmbunătățirea metodelor de predare

An de an, oamenii muncii din țara noastră se conving că drumul cel mai direct către însușirea uriașei experiențe acumulată de oamenii sovietici este învățarea limbii ruse.

Numărul mereu crescînd al celor ce se înscriu și frecventează cursurile populare de limba rusă constituie o dovadă grăitoare în acest sens. Dragostea și rîvna manifestate de oamenii muncii pentru asimilarea limbii ruse trebuie încurajate și cultivate de toți cei cărora le revine sarcina de a veghea la buna desfășurare a învățămîntului popular de limba rusă.

Firește că, dintre aceștia, sarcina principală revine profesorilor. De ei depinde într-o măsură hotărîtoare ca elevii să învețe mai ușor, mai repede și mai temeinic. În acest scop, profesorii care predau la cursurile populare de limba rusă au datoria să desfășoare o activă și sistematică muncă pedagogică.

Elevii care învață limba rusă la cursurile populare prezintă diferențe în ce privește preocupările profesionale și nivelul cultural. Noi, profesorii, trebuie să avem de la început imaginea fidelă a acestei fizionomii, să cunoaștem posibilitățile de asimilare ale fiecărui cursant în parte. Aceasta ne va permite o justă orientare în conducerea cursului și în alegerea celei mai potrivite metode.

Recomandabil este ca, în cazul unei diferențe sensibile de nivel, să se alcătuiască două grupe, pentru ca astfel să se ajungă la echilibrarea forțelor și la utilizarea unor metode de predare deosebite. Acolo unde aceasta nu este posibil, metoda de predare va fi desigur aceea care corespunde cel mai bine nivelului mediu al cursanților, adică în raport cu posibilitățile majorității acestora.

Totodată noi, profesorii, trebuie să acordăm grijă și atenție deosebită elevilor cu un nivel de cunoștințe mai limitat, dîndu-le explicații suplimentare și ajutîndu-i să se pregătească mai mult în intervalul dintre lecții.

Metoda de predare pe care trebuie să și-o aleagă profesorul depinde în egală măsură și de imediata întrebuințare pe care elevul o va da cunoștințelor lui de limbă rusă.

Sînt unii elevi care, pentru a-și completa cultura lor generală, doresc să citească cărți și reviste sovietice, alții vor să studieze literatura de specialitate, ca urmare a experiențelor lor profesionale, iar alții vor să se deprindă a vorbi curent rușește.

La cursurile unde se urmărește ca elevii să deprindă în special citirea ziarelor și revistelor, sau folosirea cărților de specialitate, accentul trebuie pus mai puțin pe gramatică și mai mult pe îmbogățirea vocabularului. Iar la gramatică, e necesar să se insiste asupra părților flexibile de vorbire, căci fără cunoașterea acestora nu este posibilă traducerea textelor și justa lor înțelegere. La aceste cursuri e indicat să se acorde o mai mare atenție traducerilor din rușește în românește.

La cursurile unde accentul cade pe vorbire, va trebui să se insiste foarte mult asupra recepționării și pronunțării corecte a sunetelor rusești. În afară de aceasta, o mare atenție trebuie acordată îmbogățirii vocabularului și în special a fondului principal de cuvinte.

Asta nu înseamnă că trebuie să se procedeze la o însușire unilaterală a limbii ruse. Noi, profesorii de limba rusă, avem datoria să ținem seama că deprinderea vorbirii, a cititului și a scrisului formează un tot, și că însușirea limbii ruse nu se poate concepe nesocotind vreuna din acestea.

De un mare ajutor ne este nouă, profesorilor, planul de muncă, care ne permite o activitate organizată și sistematică. Iată un model de plan de muncă pe care-l utilizez eu la cursurile populare de limba rusă:

a). Familiarizarea elevilor cu sistemul fonetic al limbii ruse. Aici eu insist în deosebi asupra pronunțării corecte a acelor sunete, care au altă pronunțare decît în limba română. De pildă, asupra lui I tare și moale, asupra pronunțării tari a sunetelor j, ș, ț, asupra pronunțării moi a tuturor consoanelor în afară de j, ș, ț, așezate înaintea lui e, asupra pronunțării corecte a consoanelor după care urmează vocalele e, **lo, iu, ia**, sau între care se află semnul moale și tare despărțitor, asupra accentului, cît și asupra formelor gramaticale deosebite, care schimbă și sensul cuvintelor;

b). însușirea vocabularului legat de mediul ambiant, de locul de muncă;

c). dezvoltarea deprinderilor vorbirii;

d). învățarea scrisului;

e). însușirea noțiunilor elementare de gramatică — morfologie și sintaxă, în limitele indicate în program pentru fiecare ciclu al învățămîntului popular de limba rusă.

La fiecare lecție de limba rusă eu consacru 10—15 minute dezvoltării vorbirii, punînd întrebări în mod concret, pentru ca elevii să înțeleagă precis ce trebuie să răspundă. La formularea întrebărilor, folosesc cuvinte cunoscute, care în felul acesta se fixează și mai temeinic în mintea elevilor.

De asemenea, folosesc din plin materialul intuitiv care, la rîndul lui, înlesnește și el fixarea cuvintelor.

În curînd vor începe seminariile recapitulative la cursurile populare de limba rusă. Ele trebuie să constituie un nou prilej de a ne îmbunătăți munca, de a înlesni elevilor acestor cursuri o cît mai temeinică cunoaștere a limbii constructorilor comunismului.

GRIGORE COBAN
profesor la cursurile populare de limba rusă, Bacău

Telegrame adresate A.R.L.U.S.-ului cu prilejul Anului Nou

Cu ocazia Anului Nou, Asociația Română pentru Legăturile de Prietenie cu Uniunea Sovietică — A.R.L.U.S. a primit telegrame de felicitări și urări din partea Asociației Unionale pentru Legături Culturale cu Străinătatea — V.O.K.S., a Asociațiilor Ucraineană, Belorusă, Gruzină, Kazahă și Armeană pentru Legături Culturale cu Străinătatea. Au mai trimis telegrame de felicitări și urări: Consiliul Central al Sindicatelor din R.S.S. Kazahă, Comitetul executiv al Sovietului orășenesc din Alma-Ata, R. M. Glier, artist al poporului al U.R.S.S., și Colectivul de creație al Filarmonicii de Stat din R.S.S. Moldovenească. De asemenea, A.R.L.U.S. a primit telegrame cu prilejul Anului Nou de la Asociația Mongolă pentru Legături Culturale cu U.R.S.S., Asociația Coreeană pentru Legături Culturale cu U.R.S.S., Asociația de Prietenie Polonia-U.R.S.S., Uniunea de Prietenie Cehoslovaco-Sovietică, Uniunea Asociațiilor Bulgaro-Sovietice, Asociația de Prietenie Albania-U.R.S.S., Asociația de Prietenie Finlanda-U.R.S.S. etc.

Uzina de case

In Uniunea Sovietică, se dezvoltă construcția de case cu multe etaje, cu elemente prefabricate din beton armat. Șantierele acestor case — prin înlocuirea cărămizii cu planșeuri, pereți înfregi ș.a. — devin adevărate secții de montare, în care se generalizează metodele de muncă industrială, pe bandă, mijloacele mecanice foarte moderne, și o productivitate a muncii superioară. Nu mai vezi pe șantiere o mulțime de zidari, ci cîțiva oameni cu profesii noi: montori, lăcătuși, sudori. Pe un astfel de șantier din cartierul „Pescianie uliți" din Moscova, la patru case cu un total de 12 corpuri de cîte 6—7 etaje, lucrează abia 220 de oameni și, cu toate astea, casele cresc văzînd cu ochii.

Blocurile din beton armat necesar acestui procedeu înaintat de clădire se produc în mari uzine pentru construcția de blocuri din beton armat. Sînt vestite, în această privință, uzinele de acest gen din Moscova, Liubereț, Molotov ș.a.

Cum funcționează aceste uzine producătoare de case? Uzina din Liubereț, de pildă, care se întinde pe un teritoriu uriaș, are printre alte secții, un corp principal lung de 250 metri, cu 4 linii tehnologice în bandă, alcătuite din numeroase mașini unicale, care montează singure armătura și o umplu cu soluție de beton. Liniile tehnologice au forme-vagonete care se mișcă pe șine. La intervale de 15—30 minute, fiecare linie dă cîte un bloc de construcție în greutate de 1—4 tone. Mașina „M.K.-251" din această secție este ea singură o întreagă linie automată și este unică în lume: ea, fără intervenția omului îndreaptă, taie și curăță armătura de oțel și, în 6—7 minute, asamblează și sudează carcasa pentru stîlpi. Formele cu beton armat trec după turnare în una din cele opt camere lungi, în care e o temperatură de 80° C și unde betonul se solidifică.

Toți muncitorii uzinei de case se străduiesc, în cadrul întrecerii socialiste, să aducă noi propuneri de raționalizare, pentru a spori producția de prefabricate de construcție, pentru a da oamenilor sovietici cît mai multe case durabile și moderne.

In fotografie: La noua uzină de ștucatură uscată din orașul Molotov — Ural

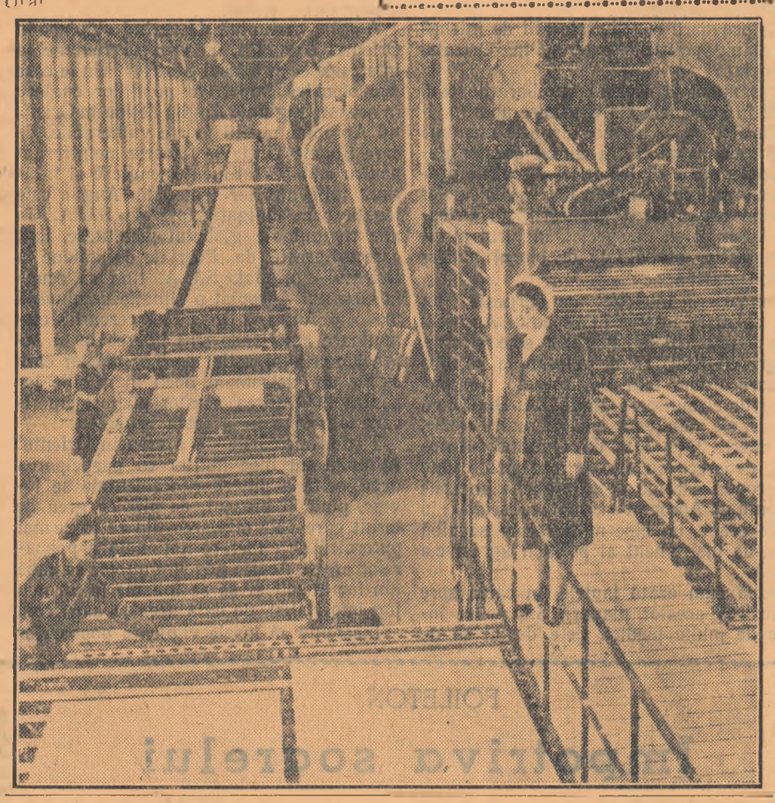

PAGINI DE ISTORIE

Duminica sîngeroasă

9 ianuarie 1905 a căzut, ca și anul acesta, tot într-o duminică. Era o dimineață cu cer plumburiu: o zi obișnuită de iarnă. Pe Nevski Prospekt înaintau spre reședința de iarnă a țarului coloane impresionante de oameni, purtînd cruci și prapori și intonînd imnuri religioase: poporul sărac al Petersburgului se ducea să-i ceară lui Nicolae al II-lea îndurare și izbăvire din nevoi. Ajunse în fața Palatului de iarnă, mulțimile încrezătoare în bunătatea și mila țarului, au fost primite cu salve de armă, au fost șariate de cavalerie, tăiate de săbii și călcate în picioarele cailor. Alături de mulțime se aflau și bolșevicii. Mulți din ei au căzut sub gloanțe și săbii, dar cei rămași în viață explicau pe loc muncitorilor cît de naivă a fost credința lor în țarul sîngeros.

Au fost uciși și răniți în ziua aceea mii de oameni, bărbați și femei, bătrîni și copii. Și de atunci, duminica aceea, cînd a fost ucisă și credința proletariatului rus în țar, a intrat în istorie sub denumirea de „Duminica sîngeroasă", ziua ce marchează începutul primei revoluții ruse.

★

Alături de întreaga omenire muncitoare, poporul nostru s-a cutremurat de revoltă și minie la aflarea veștii despre masacrul de la Petersburg.

În zilele lui ianuarie 1905 circula prin cartierele muncitorești din București un manifest în care se spunea: **„Omenirea întreagă a tresărît de durere și de indignare, în fața urei sălbatice ce s-a dezlănțuit împotriva poporului rus. Rușinea Rusiei e rușinea noastră a tuturora, doliul Rusiei e doliul civilizației care a îndurat la St. Petersburg cea mai sîngeroasă biciuire... Muncitorimea care cerea dreptul ei la viață a fost hoțește măcelărită de slugile tiraniei... Sîngele a curs șiroaie și movile de cadavre au căzut sub gloanțele și săbiile despotismului... Țarul și marele duce Vladimir, cîinele sîngeros al Rusiei, sînt acum mulțumiți: sîngele a curs din belșug. Jos țarismul!**

Acest strigăt, care a răsunat mai întîi pe străzile Petersburgului răsună astăzi în toate țările civilizate. El a trecut granițele Rusiei și ecoul său s-a spărgînd în toate colțurile lumii. De pretutindeni se aude astăzi tunînd un glas formidabil:

Jos țarismul!

La această măreață și spontană manifestare ne unim și noi... Protestăm și noi, alături de toată lumea civilizată, împotriva ororilor care au făcut din ziua de 9 ianuarie o zi de rușine și de doliu".

Manifestul se încheia cu cuvintele: **„Jos tirania țaristă!"** și chema pe muncitori la un mare miting de protest.

În dimineața zilei de 24 ianuarie 1905 gangurile din jurul Băilor Eforiei erau înțesate de trupe: poliția blocase intrarea în sala unde urma să aibe loc întrunirea. O bandă de bătăuși, în frunte cu un cîrciumar, agent electoral conservator a intrat în sală cu gîndul s-o ocupe, dedîndu-se la manifestații huliganice. Dar nici și-

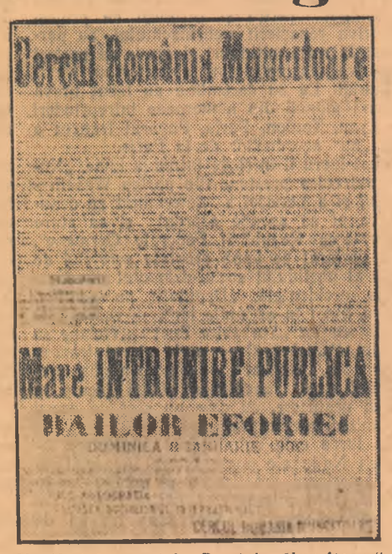

Manifestul cercului „Rominia Muncitoare" de solidarizare cu revoluția din Rusia.

canele guvernului burghezo-moșieresc, nici provocările n-au putut împiedica ținerea mitingului, nu i-au putut intimida pe muncitori. Adunați în număr de cîteva mii, muncitorii Bucureștiului au dat o lecție binemeritată bandei de huligani aflate în slujba poliției. În urma protestului amenințător al muncitorilor, însuși primul Moruzzi, prefectul Poliției Capitalei, a fost nevoit să vină la fața locului și să dea ordin oamenilor săi ca să permită accesul nestînjenit al demonstranților în sală. Țarul burghez „Dimineața" comentînd mai tîrziu atitudinea lui Moruzzi dinaintea mitingului, scria: „Intervenția d-lui Moruzzi a fost dealtfel cu multă abilitate calculată. Mai întîi d-sa a lăsat oamenii poliției să încerce totul pentru a opri întrunirea. Cînd însă văzu că lucrătorii veniți la întrunire nu puteau fi intimidați, ci că dimpotrivă, indignarea lor mergea crescînd, d-l Moruzzi înțelese că lăsarea liberă a întrunirii era lucrul cel mai cuminte ce se putea face".

Clasele dominante erau pe deplin conștiente că întrunirea de la Eforie avea o semnificație mult mai adîncă decît aceea a unui obișnuit miting de protest. Exprimîndu-și solidaritatea frățească, activă, cu eroicul proletariat rus, clasa muncitoare din țara noastră socotea izbucnirea revoluției ruse ca un îndemn de luptă revoluționară, ca un moment de cotitură în istoria mișcării muncitorești de la noi.

Cele petrecute la întrunire și mai ales după aceea, au dovedit cît de îndreptățite erau temerile burgheziei și moșierimii române. La miting, I. C. Frimu rostise ca un avertisment, referindu-se la exemplul revoluției ruse, următoarele cuvinte:

„Mîine cuvintele lui Marx: „nici muncă fără pîine, nici pîine fără muncă", vor fi și în țara noastră religia întregii muncitorimi".

Moțiunea întrunirii cuprindea, la rîndul ei, cuvinte calde de admirație pentru proletariatul rus, promițîndu-i acestuia îmbărbătare și sprijin frățesc.

Ecoul demonstrației de la Eforie a produs o puternică impresie în rîndurile clasei muncitoare și a întregii opinii publice progresiste din România. După desființarea partidului socialist, în urma trădării „generoșilor", mișcarea muncitorească trecuse printr-un greu impas; legea Missir din 1902 care crease corporațiile — organizații patronale pe principiul „armoniei de clasă", reușise să frîneze dezvoltarea organizării de clasă a proletariatului. Procesul de descompunere al corporațiilor nu putuse însă fi oprit: el începuse chiar de la înființarea lor. Cu toate eforturile patronilor, cu tot spiritul îngust de breaslă ce domnea pe atunci în rîndurile unor mase largi de muncitori datorită precumpănirii manufacturilor și atelierelor asupra marii industrii, cu toate că proletariatul din România era tînăr și puțin numeros — momentul organizării muncitorimii ca clasă aparte se apropia în mod vădit.

Revoluția rusă a grăbit acest proces și într-adevăr a constituit imboldul, semnalul renașterii mișcării muncitorești din România. După mitingul de la Eforie, situația a evoluat în acest sens cu repeziciune. La numai trei zile de la întrunirea de la Eforie, la 27 ianuarie, a apărut „Jos despotismul", document important considerat ca număr special al ziarului „România Muncitoare". Înfierînd crimele țarismului și salutînd izbucnirea revoluției ruse, documentul trasa în același timp ca sarcini proletariatului român lupta contra corporațiilor, lupta pentru organizarea lui separată ca clasă. Evenimentele s-au succedat apoi într-un ritm vertiginos. În februarie, a izbucnit și s-a încheiat cu succes greva de la Cîmpina din rafinăriile de la „Steaua Română"; la 5 martie, a reapărut ziarul „Rominia Muncitoare", după o întrerupere de cîțiva ani. La 19 martie s-a dezlănțuit greva de la șantierele navale din T. Severin. La 20 martie s-a înființat primul sindicat „pe baza luptei de clasă". Cu toate străduințele elementelor oportuniste, trădătoare, din fruntea mișcării socialiste, lupta proletariatului român se întețește. În vara anului 1905 se dezlănțuie masiv mișcarea de solidaritate cu marinarii de pe „Potemkin"; la rîndul lor, acești soli ai revoluției ruse fac să crească, prin prezența și prin lupta lor, starea de spirit revoluționară în rîndurile proletariatului și țărănimii din România.

După insurecția armată a proletariatului rus din decembrie, lupta clasei muncitoare din România se extinde și ia un vădit caracter politic. Un val de greve cuprinde orașele țării; în 1906, numai la București au avut loc 65 de greve iar la Galați în zece luni, 13. Sărbările jubileului de 40 de ani de domnie a lui Carol I au prilejuit îndeosebi intensificarea luptei de clasă a proletariatului și au determinat în mare măsură coloritul politic al grevelor. La 10 mai 1906 a avut loc la București o demonstrație anti-monarhică a muncitorilor. În vara lui 1906 are loc la Regie prima grevă a femeilor muncitoare din România, apoi greva poștașilor, greva muncitorilor de la Fabrica de chibrituri și îndeosebi marea și victorioasa grevă generală a docherilor din Galați.

Alarmat de amploarea luptei greviste, guvernul organizează în două rînduri — la 14 mai și 14 iulie — devastarea sediilor cercului „Rominia Muncitoare"

La 13 august 1906 se deschide la București prima conferință a sindicatelor din România, care constată că, între ianuarie 1905 și august 1906, se înființaseră 36 organizații sindicale. Cu toate că în unele rezoluții ale Conferinței se oglindea influența oportuniștilor din conducerea mișcării socialiste și muncitorești, care propovăduiau „respectarea legalității" totuși una din rezoluții arăta în mod just că „Conferința salută proletariatul rus în lupta lui eroică și-i îndeamnă pe muncitorii români să-i acorde sprijin moral și material, cu atît mai mult, cu cît înafară de toate celelalte, răsturnarea țarismului rus va fi un impuls pentru dezvoltarea mișcării muncitorești în România și în Peninsula Balcanică". La numai trei luni după conferință și la nici doi ani de la manifestația de la Eforie, luaseră ființă în România 50 de uniuni sindicale și 7 cercuri „Rominia Muncitoare" (La București, Galați, Iași, Buzău, Ploești, Brăila și Pașcani). Se produseseră schimbări cantitative și calitative și în conducerile locale ale organizațiilor muncitorești. Apăruseră pe primul plan elemente revoluționare ca Ștefan Gheorghiu, care se orientau în primul rînd spre muncitorii din marea industrie. Predominarea intelectualității mic burgheze, spiritul îngust de breaslă și de atelier, și toate celelalte atribute ale vechii mișcări muncitorești, începeau treptat să se diminueze. Deși în timpul marilor răscoale țărănești din 1907 elementele revoluționare nu au putut contracara decît în mică măsură acțiunea nefastă a oportuniștilor din conducerea mișcării socialiste, totuși dezvoltarea ulterioară a faptelor a avut un curs ascendent, ducînd în mod inevitabil la crearea, în 1910, a partidului socialist și culminînd cu uriașele greve și demonstrații anti-războinice din anii războaielor balcanice și ai primului război mondial.

★

La un an de la marea demonstrație de la Eforie au apărut într-un manifest următoarele cuvinte profetice:

„Muncitori! Lupta tovarășilor voștri ruși este lupta voastră! Cauza lor este cauza voastră! Victoria lor va fi victoria voastră!"

Întreaga dezvoltare istorică a țării noastre în jumătatea de veac ce ne desparte de zilele frămîntate ale lui ianuarie 1905, a confirmat într-un chip strălucit adevărul cuvintelor de mai sus. În vremurile acelea grele de la începutul secolului nostru, în anii furtunoși ce au urmat Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, în ziua de neuitat a lui august 1944, mereu, ca și astăzi ne apare în adevărata ei lumină comunitatea de destin, frăția și dragostea nezdruncinată ce leagă, și vor lega deapururi, poporul român de marele și gloriosul său vecin de la Răsărit.

MATEI IONESCU

Să socotim munca în minute!

Tribuna aplicării experienței sovietice

ANTOANETA ALEXOVICI
uzinele „7 Noiembrie"-București

Textiliștii din întreprinderea noastră luptă pentru mărirea producției și productivității muncii, prin folosirea justă a rezervelor interne, pentru a da produse de larg consum, cît mai multe, mai bune și mai ieftine.

Împreună cu tovarășele mele din brigadă, am constatat că, prin folosirea mai completă a mașinilor, vom putea obține un indice de utilizare mai mare. Devenise pentru mine o preocupare de seamă această problemă. Și ca întotdeauna cînd în fața noastră se ivesc probleme care se cer lămurite, am studiat experiența de muncă a filatoarelor sovietice. Am aflat că filatoarele sovietice care lucrează la ringuri de construcție veche obțin viteze cu mult mai mari decît acelea obișnuite în uzina noastră. De asemenea, vitezele stabilite pentru un număr de fir sînt aplicate la toate ringurile care produc numărul de fir respectiv. Am mai aflat din documentația sovietică despre grija pe care o acordă filatoarele curățirii tehnologice a mașinii, operație care, după cum s-a exprimat filatoarea sovietică Ananieva, este mecanicul ce determină în bună parte desfășurarea normală a procesului de producție.

Am analizat temeinic condițiile de aplicare la noi în uzină a acestor procedee înaintate de muncă. Cu ajutorul celor învățate din experiența filatoarelor sovietice, am făcut o serie de propuneri menite să îmbunătățească munca brigăzii.

În primul rînd, am stăruit ca regimul de lucru să fie bine stabilit pentru fiecare număr de fir. Odată stabilită viteza, fiecare filatoare trebuie să lupte pentru menținerea ei, împotriva pierderilor de viteză care se produc din cauza alunecărilor de curea sau spindelband. Apoi, am cerut ca torsiunile să fie reduse, fără a periclita calitatea firului. În felul acesta, se obține un serios spor de producție, mărindu-se totodată indicele de utilizare a mașinilor.

Dar realizarea acestor două obiective nu ar fi fost posibilă fără o temeinică reglare a tuturor dispozitivelor ringului. Mărind viteza fuselor și reducînd torsiunea firelor, se produc mai multe ruperi de fire, care întrerup producția. De aceea, am cerut să se aplice cu strictețe graficul orar, care permite normala desfășurare a procesului tehnologic. Astfel, cu ajutorul prețioaselor învățături ale filatoarelor sovietice s-a născut inițiativa de mărire a indicelui de utilizare a ringurilor.

În vreme ce inițiativa aceasta își făcea tot mai mult loc în rîndurile filatoarelor noastre, s-a petrecut un eveniment de seamă în viața mea — am vizitat Uniunea Sovietică. Vizitele făcute în diferite fabrici, întîlnirile pe care le-am avut cu fruntași în producție din industria textilă sovietică mi-au dovedit că merg împreună cu brigada mea, pe un drum bun, pe calea depășirii indicilor de utilizare planificată. A socoti munca în minute, iată ceea ce caracterizează pe muncitorii sovietici fruntași. Ei socotesc ceea ce ar putea da patriei în fiecare minut. Metoda mea de muncă am îmbogățit-o astfel cu noi elemente.

Întorcîndu-mă în țară, am început o luptă aprigă pentru reducerea întreruperilor în producție, pentru lichidarea fiecărui fus inactiv, pentru a înlătura oprirea din cauza levatei, fie chiar numai o secundă. Sfaturile textiliștilor sovietici au început să rodească. De la 17 mai pînă la 1 noiembrie 1954, toate brigăzile din filatură au dat peste plan 50.440 kg. fire, iar procentul de fire de calitatea întîi a crescut de la 57,6% la 88,2%. Am realizat, de asemenea, în 6 luni, economii în valoare de 173.080 lei.

În toamna anului 1954, am primit vizita unui oaspe drag, inginerul sovietic F. L. Kovaliov. Consfătuirea avută cu dînsul ne-a fost de mare ajutor în munca noastră; ea a scos la iveală unele deficiențe în organizarea procesului de producție din uzină. Astfel, în urma discuțiilor, am înțeles că mai avem multe de făcut în direcția calificării muncitorilor și tehnicienilor. Împreună cu consiliul tehnic al întreprinderii s-a elaborat un plan de calificare continuă a muncitorilor. În această privință, se acordă o grijă deosebită aplicării metodelor celor mai înaintate în muncă, realizării de economii în mișcări și unei mai bune organizări și planificări a muncii.

Ținînd seama de îndrumările date de ing. Kovaliov, noi ne interesăm în de a proape de reviziile și de planul de ungere a mașinilor. Pînă acum, filatoarele nu știau la ce dată trebuie să intre mașina în revizie, ele nu luau parte la recepționarea mașinii ieșită din revizie, nu se ocupau de munca ungătorului. Acum, ele se preocupă și de aceste probleme. Se cere însă ca fiecare dintre noi să facă eforturi mai mari în direcția ridicării nivelului tehnic, prin școala de calificare și prin studiu individual. Numai așa vom fi în măsură să observăm din timp defecțiunile ascunse ale ringului și vom avea posibilitatea să le înlăturăm din vreme.

Consiliul tehnic al uzinei, care a luat ființă în urma sfatului primit din partea inginerului sovietic Kovaliov, analizează acum sub un alt aspect situația fabricii și, în special, a secției ringuri. Acest nou aspect constă în a urmări îmbinarea în procesul muncii a cunoștințelor teoretice ale inginerilor cu experiența practică a muncitorilor și tehnicienilor de pe locul de producție. Aceasta este calea care asigură rezolvarea unor probleme importante în ce privește introducerea tehnicii noi în producție. Cabinetul tehnic se preocupă ca, în consfătuirile care se țin aci, să fie lămurite o serie de procedee avansate a căror aplicare să contribuie la mărirea producției și a productivității muncii.

Filatura noastră a dat anul trecut peste plan 50.000 kg. fire. Sîntem siguri, însă, că nu am făcut totul și că mai există mari rezerve interne care, folosite, vor duce la mărirea productivității muncii.

Vizita făcută în Uniunea Sovietică, precum și convorbirile cu inginerul F. L. Kovaliov mi-au folosit mult pentru completarea și dezvoltarea elementelor inițiativei mele. Pășind în noul an, eu mi-am luat angajamentul ca, aplicînd cele învățate de la prietenii sovietici, să îndeplinesc pînă la 15 ianuarie sarcinile ce-mi revin în cadrul planului cincinal. Și voi depune toată străduința pentru a-mi îndeplini acest angajament.

Lupta nu s-a terminat

Cum se mai înșeală adesea acel care își dorința drept realitate! Tot așa s-a întîmplat și cu avocații francezi ai wehrmachtului. Guvernul Franței a „alocat" patru zile pentru dezbaterile problemei privitoare la ratificarea acordurilor de la Paris în Adunarea Națională. La 24 decembrie — în ajunul crăciunului — acordurile cu privire la înarmarea Germaniei vor fi ratificate! — declarau sentențios reprezentanții guvernului. Cît de crunt s-au înșelat apărătorii militarismului german! Chiar la 24 decembrie ei au primit o asemenea lovitură de la care nu-și vor reveni încă multă vreme. Îndeplinind voința poporului, deputații Adunării Naționale au respins primul articol, cel mai important, al acordurilor de la Paris. Au trecut mai mult de zece zile pline de cele mai dramatice momente și abia la 30 decembrie, după o presiune fără precedent din partea Washingtonului și a Londrei, Adunarea Națională a aprobat cu o majoritate nesemnificată acordurile care prevăd remilitarizarea Germaniei de la Bonn și includerea ei în blocurile agresive vest-european și atlantic.

Pentru orice observator cu judecată sănătoasă este absolut evident: adevărata voință a poporului francez a fost exprimată de votul din 24 decembrie, și nu de cel din 30 decembrie. Cine poate pune la îndoială faptul că ultima votare nu corespunde cîtuși de puțin cu voința poporului francez iubitor de libertate? Faptele sînt un lucru de netăgăduit. Or, ele arată în mod elocvent că în timpul nenumăratelor votări din Adunarea Națională nu a fost nici măcar o singură fracțiune ai cărei membri să se decidă cu toții să voteze pentru reînarmarea Germaniei occidentale. Simpla comparație între numărul voturilor date pentru diferitele articole și propuneri dovedește acest lucru în mod grăitor. 287 de voturi, adică mai puțin de jumătate din deputații Adunării Naționale, care numără 627 de membri, au fost date pentru acordurile de la Paris. În același timp însă, milioane de cetățeni și cetățene franceze au trimis delegațiile lor la deputații parlamentului pentru a le cere să voteze împotriva acordurilor de la Paris, nefaste pentru Franța. Milioane de patrioți au semnat petiții și rezoluții de protest împotriva renașterii wehrmachtului, au participat la mari mitinguri și greve de protest împotriva mașinațiunilor apărătorilor wehrmachtului. La 30 decembrie au făcut grevă oamenii muncii din numeroase întreprinderi din Lyon, Toulon, Paris. Poporul francez a spus „nu" acordurilor de la Paris.

Acest lucru îl înțelege întreaga lume. „Numai puternica presiune din partea Washingtonului și a Londrei a determinat pe deputați ca ei să aprobe acordul și ca atare reînarmarea Republicii Federale Germane", — a declarat pe bună dreptate serviciul de presă al partidului social-democrat din Germania occidentală. „Deputații nu au fost tocmai liberi în acțiunile lor", — recunoaște ziarul englez „Yorkshire Post". „Trebuie să evocăm München-ul — scrie ziarul francez de dreapta „Combat", — pentru a găsi precedentul unei asemenea votări făcute în silă și nesincere, cu care nu sînt de acord nici inima, nici rațiunea".

Un lucru este neîndoielnic: hotărîrea Adunării Naționale poate înlesni imperialiștilor americani realizarea planurilor lor în Europa și în primul rînd încercările de a reînvia wehrmachtul. Dar cine nu își dă seama că acest lucru va înrăutăți simțitor situația Franței pe planul politicii externe, va lăsa țara față în față cu străvechiul ei dușman — militarismul german! O asemenea politică va duce inevitabil la agravarea întregii situații politice în Europa, va intensifica primejdia unui nou război pustiitor. Nu încape vorbă că întreaga răspundere pentru o asemenea perspectivă revine cercurilor cîrmuitoare ale puterilor occidentale, inclusiv celor din Franța, care au obținut prin mijloacele cele mai necinstite aprobarea de către Adunarea Națională, a acordurilor de la Paris.

Și nu este nimic surprinzător în faptul că poporul francez este profund indignat de politica antinațională a acelor deputați și grupuri politice care sprijină militarismul german. Luînd cuvîntul în cadrul unui mare miting de protest împotriva remilitarizării Germaniei occidentale, care a avut loc la 28 decembrie la Paris, Raymond Guyot, membru al biroului politic al Partidului Comunist Francez a declarat: „Deputații care vor pune prin votul lor armele în mîinile călăilor Oradourului, trebuie să știe că mînia care crește în popor la gîndul înarmării Germaniei occidentale revanșarde se va abate asupra lor ca o pedeapsă grea".

La 30 decembrie, încă înainte de votare, ziarul francez „Liberation" întreba: „Dacă va fi adoptată hotărîrea privitoare la reînarmarea Germaniei, ca urmare a trădării unor deputați care abia acum cîteva zile s-au pronunțat împotriva reînarmării, atunci care va fi valoarea acestui vot?" Și a răspuns tot el: „El nu va însemna că poporul francez și-a schimbat părerea. El va dovedi doar că cutare sau cutare deputat și-a trădat cauza, a devenit un dezertor. Țara va avea de o mie de ori dreptate dacă va refuza a fi de acord că o asemenea votare impune obligații Franței".

Acesta este glasul tuturor francezilor cinstiți. Poporul francez nu se va împăca niciodată cu hotărîrea adoptată la 30 decembrie și nu va ierta niciodată pe acei care au impus această hotărîre parlamentului.

Lupta nu s-a terminat. Cu votul Adunării Naționale problema ratificării acordurilor de la Paris de către Franța este departe de a fi fost rezolvată definitiv. Poporul francez își intensifică rezistența față de planurile agresive ale renașterii militarismului german. Problema ratificării acordurilor de la Paris urmează să fie dezbătută în Consiliul Republicii al Franței. La mișcarea împotriva renașterii militarismului german aderă toate popoarele, toți patrioții cinstiți ai țărilor lor, toți adevărații partizani ai păcii.

Situația care se creează în legătură cu intenția puterilor occidentale de a transforma în fapt acordurile de la Paris impune tuturor popoarelor iubitoare de pace o vigilență ascuțită. Statele iubitoare de pace din Europa sînt silite, — așa cum se spune în Declarația Conferinței de la Moscova, — să întreprindă măsuri neîntîrziate pentru a opune forțelor agresive puterea unită a statelor iubitoare de pace. Apărînd prin toate mijloacele interesele păcii și securității generale, popoarele iubitoare de pace vor face totul pentru a asigura în viitor o cale pașnică pentru dezvoltarea lor și securitatea statelor lor.

Popoarele vor pace. Voința lor nestrămutată nu poate fi înfrîntă.

(Din „Trud")

Acordurile de la Paris constituie calea directă spre crearea wehrmachtului revanșard în Germania occidentală. Ratificarea lor poate duce la izbucnirea unui nou război în Europa.

(Ziarele)

Netezește drumul... *Desen de V. Fomicev*

Poveste nemuzicală

În ciuda titlului, va trebui să vorbim puțin despre muzică. Nu în general, ci concret, va fi vorba despre marșuri militare.

Cuvîntul „marș" se scrie în limba franceză: Marche. În germană — Marsch, iar în limba bonnistă — marș-revanșă.

Actualmente, dirijorii de dincolo de ocean se străduiesc ca în Franța să răsune marșuri nu de transcripție și orchestrație franceză, ci adenaueristă, pentru ca pe străzile Parisului, Marsiliei și Strasbourg-ului să răsune tobele, timpanele, trompetele vest-germane și aceleași cobze americane în ale căror sunete joacă cu plăcere unii oameni politici francezi.

Făcînd bilanțul activității lor pe anul 1954, autoritățile vest-germane au descoperit o lipsă nemaipomenită: populația germană de sub administrația Bonnului suferă grozav de pe urma faptului că, pînă în prezent, este slab aprovizionată cu marșuri militare.

Adepții lui Adenauer și-au propus de urgență ca sarcină: să dea în cursul noului an fiecărui hitlerist însetat de revanșă cel puțin 2 marșuri de campanie, pentru ca pe viitor să nu lîncezească bubuitul tobelor și sunetul trompetelor.

Acum cîteva zile, corespondentul agenției Reuter a transmis din Bonn următoarea știre:

„După cum au declarat reprezentanții ministerului de război, orchestrele militare ale noii armate vest-germane vor cînta toate marșurile vechiului wehrmacht de care „n-au făcut abuz" naziștii".

În afară de aceasta, după cum relatează corespondentul:

„Ministerul de război primește zilnic cîte o jumătate de duzină de noi marșuri scrise de tineri compozitori".

Așa dar, ei au de gînd să mărșăluiască. Încotro? Pentru ce?

Revanșarzii își curăță trompetele lor de alamă. După care note vor cînta? Tocmai aici începe povestea care este departe de a fi muzicală.

Odinioară, în California, printre căutătorii de aur, circula o legendă amuzantă despre un ecou foarte ciudat care putea fi cumpărat și vîndut. Legenda a fost auzită și notată de tînărul Samuel Clemens, viitorul Mark Twain.

În peregrinările sale, un oarecare amator de aventuri a ajuns într-un loc de unde se vedea de departe un munte. Distanța pînă la munte era atît de mare, încît sunetul vocii ajungea pînă acolo și nu revenea sub formă de ecou decît după 6 ore. Și iată că, pentru a nu dormi mai mult decît trebuie n-avea decît să strige înainte de culcare: „Este timpul să te scoli!" Și ecoul îl trezea taman la timp.

Actualmente, yankeii se folosesc la Bonn de un ecou la fel de serviabil. Și aceasta nu este de loc un basm, ci realitate. Walt Streetul nu a trebuit decît să țipe „este timpul să ne înarmăm!" că la Bonn — nu după 6 ore, ci mult mai repede — au început să zăngăne armele. În același timp, încep să răsune orchestrele militare, iar tinerii compozitori, nădușind, așternu la note împrumutate din vechile concerte hitleriste.

Aceasta nu este o muzică fără cuvinte. Dar pe ce text se scrie muzica vest-germană?

Iată de pildă, abia recent — acum două săptămîni — în Bundestagul de la Bonn s-au erijat în rolul ecoului de dincolo de ocean cîțiva succesori ai istericului defunct „fuehrer".

Deputatul Eger a citat de la tribună „maxime" de ale lui Hitler și a îndemnat la o campanie militară împotriva statelor iubitoare de pace. Totodată, el a făcut o aluzie cu totul lipsită de echivoc la aceea că acordurile de la Paris trebuie considerate ca o „cale lăturalnică" spre cucerirea întregii Europe.

Un alt ecou similar: deputatul Mende a cerut ca spiritul noii armate vest-germane „să corespundă cu tradițiile" armatei hitleriste.

Pe scurt, — vechiul pas de giscă, vechile marșuri militare și vechea rută — și spre vestul Europei și spre răsărit.

După cum se știe, marșurile militare se împart în marșuri ceremoniale, iuți și rapide (în timpul atacului). Se deosebește prin caracterul său special — marșul funebru.

Experiența ultimului război a arătat că toate marșurile s-au transformat pentru hitleriști într-un imens marș funebru.

Acest lucru nu trebuie să-l uite în noul an orchestrele adenaueriste și dirijorii lor. Le dăm un sfat: să-și înceapă repetițiile cu acest marș...

G. RIKLIN

Rezultate jalnice

★ Sub titlul **„An Nou fericit"** ziarul american „New York Journal American" a publicat în preajma anului 1954 un desen de R. Goldberg. **„Să sperăm că acest an va fi fără un cui mare"** — spune, apropiindu-se de cifra 54 „americanul de rînd" care e tîrît de mersul neînduplecat al „mașinii timpului". Pe acest contribuabil american de rînd — desenatorul ziarului lui Hearst îl înfățișează fără motiv, în desenele sale ca un om mărunt, chel și cu ochelari. În calea parcursă — prin anii 1950, 1951, 1952, 1953 — „marile cuie" ale cursei înarmărilor plătite pe seama impozitelor și a altor forme de jefuire a poporului au zdrențuit simțitor pe „americanul de rînd": bucățele din hăinuța sa, după cum se vede în desen, atîrnă pe fiecare cui al cadranului.

Or, speranța simbolicului „american simplu" nu s-a realizat. Acum, privind înapoi, acest american ar putea vedea un nou cui ascuțit care iese din cadran alături de cifra „54" și pe acest cui resturile îmbrăcămintei sale. Creșterea impetuoasă a costului vieții, noi milioane de șomeri totali sau parțiali, ruinarea și pauperizarea continuă a fermierilor mici și mijlocii — cu aceste rezultate intră poporul american în anul 1955, din vina unui grup de monopoluri care stăpînesc în țara lui...

În prezent, în Statele Unite se numără 5.000.000 de șomeri totali. Cum trăiesc acești oameni pe care ministrul Apărării al S.U.A., Wilson, i-a jignit recent în mod grosolan comparîndu-i cu niște „cîini"? Presa americană este nevoită să relateze unele amănunte despre soarta lor amară. În general, tabloul se prezintă astfel: un timp oarecare după ce muncitorul este aruncat în stradă, el duce o existență mizeră cu așa numita „îndemnizație de șomaj". Termenul de plată a îndemnizației diferă de la 16 pînă la 26 săptămîni și suma este atît de mizeră încît nici nu ajunge pentru satisfacerea celor mai modeste nevoi ale șomerului și familiei sale. Odată cu expirarea termenului de plată a îndemnizației, șomerului nu-i rămîne decît să aștepte la o coadă „supa gratuită".

La începutul lunii decembrie, ministrul muncii, Mitcheli, a arătat că în primele nouă luni ale anului 1954, la peste 1.300.000 de americani le-a expirat termenul de plată a îndemnizației de șomaj și nu și-au găsit de lucru. Senatorul democrat Humphrey, luînd cuvîntul în Congres încă în vara anului 1954 și vorbind despre condițiile de trai ale șomerilor din statul Minnesota, a spus, între altele, că el este în posesia unei fotografii luate în orașul Minnesota „care arată cum în înfloritoarea Americă, un șir lung de oameni așteaptă să primească puțină supă".

În anul 1954, în comparație cu anul 1953, veniturile fermierilor s-au redus cu 10%; în anul 1955 se prevede o nouă reducere. „În statul New Jersey, trei fermieri crescători de păsări s-au sinucis din cauza prețurilor scăzute la ouă" — relata la 4 octombrie săptămînalul „National Guardian". Asemenea știri puteau fi întîlnite adesea în anul 1954 în ziarele americane. Aceasta este soarta tragică a agricultorilor din America zilelor noastre!

Este caracteristic că pînă și unii lideri ai partidelor burgheze din S.U.A. sînt nevoiți să recunoască acum că actuala situație economică a Americii prezintă un tablou sumbru.

„Situația nu este bună" — a constatat, de pildă, în discursul său rostit la Detroit, în octombrie 1954, Stevenson, candidatul partidului democrat la ultimele alegeri prezidențiale. El s-a referit la următoarele fapte:

— Venitul național al S.U.A. este mai mic cu 20—25 miliarde decît ar „trebui să fie".

— Din fiecare 20 de muncitori, unul nu are de lucru.

— Costul vieții a atins un nivel record în comparație cu orice altă perioadă.

— Cîștigul mediu săptămînal al muncitorilor din industrie s-a redus.

— Fermierii „se află de asemenea într-o situație grea".

„În timp ce economia americană se restrînge — a spus, nu fără îngrijorare, Stevenson — economia sovietică se dezvoltă rapid și acest lucru este unul din factorii principali în situația internațională... Vă place aceasta sau nu, dar întreaga lume face comparație între S.U.A. și Uniunea Sovietică".

Nu știm cu ce desene și caricaturi „a amuzat" ziarele americane pe cititorii lor în ajunul Anului Nou 1955. Cît privește pe desenatorul R. Goldberg, el ar fi avut toate temeiurile să propună ziarului „New York Journal American" desenul său de anul trecut, adăugînd doar încă un „cui mare" pe cadran, alături de cifra „54".

Planurile agresive ale S. U. A. în Orientul Apropiat

În ultimele luni, atenția observatorilor vieții politice din Orientul Apropiat este atrasă de desele călătorii în străinătate ale diferiților oameni politici din țările Orientului Apropiat.

Ce provoacă o activitate atît de intensă pe planul politicii externe, în Orientul Apropiat?

Răspunsul la această întrebare poate fi găsit în coloanele ziarelor care apar în țările arabe. Presa acestor țări este unanimă în a recunoaște că, în cursul acestor numeroase vizite diplomatice, discuțiile gravitează mai cu seamă în jurul problemelor privind organizarea „apărării" în Orientul Apropiat și, în special, în jurul atitudinii țărilor arabe față de blocul militar turco-pakistanez.

Pentru a înțelege ce stîrnește un atît de mare interes în Orientul Apropiat față de problemele „apărării" este necesar, în primul rînd, să ne referim la politica pe care o duc față de această regiune cercurile cîrmuitoare ale S.U.A. După cum se știe, ele manifestă, încă de multă vreme, un interes fățiș față de Orientul Apropiat, deoarece nu este primul an de cînd își propun sarcina de a înjgheba în țările Orientului Apropiat și, mai cu seamă în țările arabe, un bloc militar care să aibă rolul de instrument al politicii agresive a S.U.A.

După cum arată faptele, în calea spre realizarea acestor planuri, S.U.A. se lovesc de multe piedici. Este destul să ne referim la contradicțiile dintre S.U.A. și Anglia în Orientul Apropiat, la contradicțiile dintre țările Orientului Arab și la mișcarea crescîndă de eliberare națională a popoarelor arabe.

Anglia, care pînă de curînd stăpînea în Orientul Apropiat, nu vrea să renunțe la interesele ei în folosul Statelor Unite care duc ofensivă împotriva pozițiilor engleze în această regiune. Anglia deține în Orientul Apropiat poziții foarte vulnerabile, de care Statele Unite se folosesc neîntrerupt pentru slăbirea influenței engleze și întărirea influenței lor. Totodată, Anglia este legată prin obligații față de S.U.A. în alte regiuni ale globului pămîntesc, fapt care o lipsește de libertate de acțiune în Orientul Apropiat. S.U.A. tind să ocupe în Orientul Apropiat o situație dominantă în locul Angliei. De aceea, cercurile cîrmuitoare americane sînt interesate în înjghebarea unui astfel de bloc militar care să fie un instrument docil în mîinile lor pentru înfăptuirea acestor planuri americane agresive în această regiune.

Toate încercările de a crea în Orientul Apropiat un bloc militar cu participarea nemijlocită a puterilor occidentale se lovesc, pînă în prezent, de piedica greu de biruit care este mișcarea din ce în ce mai puternică de eliberare națională a popoarelor arabe. Aceste popoare nu vor să cadă din lac în puț și să se înhame la un nou jug imperialist, de data aceasta american.

Încercînd să înșele vigilența popoarelor arabe, S.U.A. au întreprins o manevră ocolită, înjghebînd blocul turco-pakistanez, fără participarea fățișă a puterilor occidentale. S.U.A. speră să atragă ulterior în acest bloc și celelalte țări din Orientul Apropiat, inclusiv țările Orientului Arab. Dar și această manevră a Statelor Unite n-a adus rezultatele scontate. Popoarele arabe au manifestat o atitudine foarte circumspectă față de apariția „axei Ankara-Caraci".

Un factor nou în politica americană este acela că în prezent S.U.A. speculează intens „inițiativa locală" care ar fi fost manifestată de țările arabe în ce privește înjghebarea blocului militar. În spatele acestui paravan, ele intenționează să folosească, în scopuri agresive, pactul securității colective încheiat cu cîțiva ani în urmă din inițiativa Ligii țărilor arabe. După ce acest pact va deveni un instrument sigur al Washingtonului, S.U.A. cred că vor izbuti să-l unească cu „axa Ankara-Caraci". S.U.A. însă vor acționa în culise fără a turbura concepția falsă despre „inițiativa locală".

În prezent însă, intențiile agresive ale cercurilor cîrmuitoare ale S.U.A. nu pot fi ascunse popoarelor țărilor Orientului Mijlociu, inclusiv popoarelor arabe. Faptele dovedesc că aceste popoare urmăresc cu vigilență toate uneltirile imperialiștilor americani.

(Extrase din articolul apărut în „Izvestia")

O jignire nemeritată

Zilele trecute, o scurtă relatare din Seul a agenției United Press a turburat nespus de rău guvernul lisinmanist: „Un diplomat american — scria agenția — a declarat că, în guvernul Coreei de Sud, nu există nici un om care să se poată descurca în problemele economice".

Membrii guvernului au fost profund indignați de această nemeritată ieșire prin care sînt acuzați de analfabetism în problemele economiei.

Se înțelege, un diplomat american este capabil de multe lucruri, dar de o asemenea falsificare a faptelor și de o asemenea calomniere sînt capabili doar acei oameni care și-au pierdut definitiv simțul măsurii — se lamentau ei. E de neînțeles ce vrea diplomatul! S-ar părea că totul merge datorită ajutorului american. Revizuirea constituției s-a organizat? S-a organizat! Liberul acces al capitalului american în Coreea de Sud s-a asigurat? S-a asigurat! Legea cu privire la vînzarea către americani, la prețuri derizorii, a unor ramuri întregi ale industriei s-a introdus? S-a introdus! Producția industriei alimentare, chimice, metalurgice, s-a redus — da sau ba? — de aproape zece ori? Putem s-o mai reducem! Mărfuri americane învechite importăm? Cît poftiți! Dar cele două milioane de șomeri! Sau să mai luăm, ca exemplu, armata. De cîte ori este mai ieftină o divizie de a noastră decît una americană? De 25 ori! Atunci ce mai vor de la noi domnii aștia? Cum să mai transformăm economia? Ne lipsesc teze teoretice precise? Iată-le și pe astea! Însuși prim ministrul Peck Du Cijin a declarat la recenta sesiune a Adunării Naționale: „Odată cu pătrunderea în țară a capitalului străin, guvernul pierde, efectiv, controlul asupra economiei. Acest lucru este cerut de înșeși interesele economice ale țării...".

Într-adevăr, e foarte greu să găsești cîrmuitori mai plini de inițiativă și mai dornici de abnegație, care să-și transforme, pentru un blid de linte, țara într-o jalnică colonie americană.

Nu este oare limpede că, prin nechibzuita sa declarație, diplomatul american a adus o nemeritată jignire guvernului lisinmanist?

FOILETON

Împotriva soarelui

I. CIAPLIGHIN

Oamenii muncii din lumea întreagă și-au luat rămas bun de la anul cel vechi, strîngîndu-i mîna cu putere, așa cum se obișnuiește între oamenii simpli și spunîndu-i:

— Îți mulțumim, tovarășe! Ai lucrat bine pentru cauza păcii!

Însă, undeva, în niște saloane luxoase, tolăniți pe divanele largi, care seamănă cu scena unui teatru de estradă, tremură apucați de un spasm nervos indivizii care au declarat război vremii și vieții înseși.

Ei, nesăbuiții, care au aruncat provocări nebunești la adresa timpului și a vieții, nu se pot împăca cu omenirea, cu legile și tradițiile ei. Dorința lor arzătoare este să aresteze gîndurile, să înăbușe cîntecele, să electrocuteze ideile...

În anul care a trecut, ei s-au străduit din răsputeri să ducă aceasta la îndeplinire. Acești dușmani ai omenirii se temeau nu numai de cuvîntul îndrăznet al luptătorului pentru pace — ei erau îngroziți pînă și de pantoful unei balerine, dacă această balerină venea din Uniunea Sovietică. Iar recent, ei au socotit drept propagandă comunistă spectacolele date de cîntăreți și jonglerii chinezi care au vizitat India. Se înțelege că le sînt mult mai pe plac jonglerii politici care, fără rușine, vînd independența patriei lor.

Un an întreg a cutreerat lumea în avioane și trenuri rapide un foarte original corp de pompieri. El nu contribuia însă la stingerea incendiilor ci, dimpotrivă, la aținarea lor. Oameni politici cunoscuți, congresmeni și miniștri nu-și găseau astîmpăr și colindînd cînd America și Europa, cînd Asia și Africa, se străduiau să ațițe flacăra războiului. Dar pretutindeni popoarele vigilente o stingeau îndată! Și atunci cînd acest corp de pompieri ai Wall-Street-ului părăsea încă o țară pe care în zadar încercase s-o incendieze, membrilor săi obosiți de atîtea drumuri li se părea că aud răsunînd în urma lor vechiul cîntec batjocoritor despre un conducător de oști ghinionist ale cărui planuri au suferit un eșec rușinos: „Malborough s-a pregătit să plece la război".

În Indochina, focul războiului era pe sfîrșite. Dezamăgiți, specialiștii americani versați în dezlănțuirea incendiilor, au hotărît să preia inițiativa în mîinile lor experimentate. Ca urmare, a sosit la Saigon, venind din Statele Unite ale Americii, un cîrd de păsări călătoare ceva mai puțin inofensive decît cocorii sau rîndunelele. Erau avioane de război americane. Cele mai bune hoteluri din Saigon au fost invadate de consilieri americani. Aceștia îl băteau cu o mînă amical pe umăr pe „împăratul" Bao Dai iar cu cealaltă, făcută pumn, îi porunceau lovind în masă, pe care zăngăneau paharele cu whisky. Mai rămînea să fie întărîte pozițiile și să se dea semnalul de începere a campaniei. Acest semnal, după socotelile pretendenților la dominația mondială trebuia să răsune în lumea întreagă din sala Conferinței de la Geneva.

În acest scop a fost pregătit spectacolul adecvat pentru cîștigarea adepților. Unii politicieni din Europa apuseană au fost băgați în sperieți, alții dimpotrivă „mîngîiați cu duioșie".

Gorniștii care trebuiau să vestească lumii întregi dezlănțuirea ofensivei făceau, înfrigurați, ultimele repetiții. Dar spre totala stupoare, urechile lor sensibile au înregistrat sunete străine de melodia care le era atît de dragă. Același cîntec batjocoritor: „Malborough se pregătește să plece la război" a răsunat ca răspuns la provocările războinice ale goarnei imperialiștilor. Gentlemenul care sosise la Geneva ca să dea semnalul pentru începerea ofensivei, s-a dezumflat brusc și-a dat bir cu fugiții, întorcîndu-se la Washington. Iar după aceea a rătăcit disperat multă vreme prin Europa, căutînd să-i convingă și să-i înfricoșeze pe „aliați". Și toate acestea s-au întîmplat din cauză că în sala Conferinței de la Geneva au pătruns glasurile puternice ale popoarelor iubitoare de pace care au spus „NU" categoric războiului!

Dușmanii timpului au simțit că le fuge pămîntul de sub picioare cînd în străinătoarea Wall-Streetului au pătruns glasurile vesele și fericite ale milioanelor de oameni de bună credință, care sărbătoreau cea de a cincea aniversare a Republicii Populare Chineze.

La drept vorbind, chiar și unii gentlemeni din Wall-Street înțeleg cît de caraghioasă este străduința lor de a ignora existența marii Chine. A duce o asemenea politică e tot una cu a te preface că nu observi existența soarelui. În cursul anului trecut, un conservator englez a rostit următoarele cuvinte, destul de ironice, la adresa unuia din aliații săi de dincolo de ocean: „Noi recunoaștem China tot așa cum recunoaștem muntele Everest... Noi o recunoaștem pentru că există". Într-adevăr e greu să nu recunoști Everestul și cu atît mai greu să nu recunoști marele popor chinez, care și-a cucerit libertatea.

...Și, cu toate acestea, cunoscuții comisvoiajori ai morții trimiși de Wall-Street și-au început din nou turneul prin lumea întreagă, nădăjduind că poate în vreun colț al pămîntului va izbucni incendiul așteptat cu atîta ardoare sau că timpul se va sperie de McCarthy și-și va întoarce docil cursul.

Dar din nou dușmanii vieții au fost loviți de crunte decepții. Ei au izbucnit în urlete înfiorătoare care au răsunat în lumea întreagă atunci cînd în Parisul ce clocotea de mînie Adunarea Națională a respins tratatul privitor la înființarea armatei europene. Presa reacționară a S.U.A a vărsat lacrimi amare pe corpul neînsuflețit al noii uniuni militare. După ce au plîns cît au plîns, dușmanii vieții s-au convins că nu le rămîne altceva de făcut decît să încerce să învie morții. Mortul a fost scos din sicriu, i s-au fa dat ob ații, i s-au schimbat hainele și apoi a fost prezentat opiniei publice ca un adevărat fenomen de sănătate.

Mascarada a continuat. De umerii pătrați ai acestui soldat al wehrmachtului au fost prinse în pripă două aripioare fragile de înger al păcii, care aveau misiunea să convingă toată lumea că renașterea wehrmachtului va asigura securitatea în Europa.

Cînd popoarele spun „nu" războiului, gentlemenii din Wall-Street nu se sfiesc să-i oblige pe deputații din parlamentele burgheze să spună „da". Niciodată încă în decursul istoriei, în sălile unui parlament deputații n-au fost supuși unei presiuni atît de puternice, cum s-a procedat la ratificarea acordurilor de la Paris.

Dar cercetînd mai atent roadele eforturilor lor, dușmanii timpului s-au posomorît din nou. Ei au fost nevoiți să recunoască că în spatele deputaților poporul francez s-a ridicat ca un zid de nepătruns și a declarat cu hotărîre: „Războiul nu se va dezlănțui!"

Visînd la victoria reacțiunii și la ratificarea acordurilor de la Paris de către Adunarea Națională Franceză, ziarul „New York Times" scria cu o profundă tristețe: „Cu toate acestea, prețul acestei victorii poate avea un caracter prohibitiv atît pentru guvernul francez cît și pentru uniunea apuseană", iar organul marilor monopoluri „Wall-Street Journal" constata cu amărăciune că indiferent de rezultatul dezbaterilor din Franța, nu trebuie uitat un singur lucru: poziția Adunării Naționale a fost definită de fapt în cadrul discutării primului punct care a fost respins și care prevedea renașterea wehrmachtului.

Gentlemenul din Wall-Street s-a întristat din nou. Îl enervează pînă și faptul că soarele strălucește fără să ceară voie Washingtonului. La drept vorbind, e o adevărată sfidare, sau mai curînd... o uneltire a comuniștilor...

Gentlemenul din Wall-Street e gata să sperie chiar și soarele cu amenințările sale. Însă astrul ceresc nu se înfricoșează cu una cu două. Iar omenirea iubitoare de pace, care este prietenă cu timpul și cu viața, îl salută din toată inima:

— Trăiască soarele, să piară întunericul!

„VEAC NOU", organ al Consiliului General A.R.L.U.S. Apare săptămînal. Redacția și administrația București str. Piața Amzei nr. 4 telefon 4 10 12 4 66 07
Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin", Piața Scînteii. ABONAMENTE: pe 3 luni, 3 lei, pe 6 luni, 6 lei, pe 1 an, 12 lei. Abonamentele se fac la toate oficiile poștale, prin difuzorii de ziare și difuzoarele voluntare din întreprinderi și instituții.